

NARODOWY
BANK POLSKI

Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce i polskie inwestycje bezpośrednie za granicą w 2024 roku

Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce i polskie inwestycje bezpośrednie za granicą w 2024 roku

Opracował:
Departament Statystyki NBP

Zespół autorski:
Aleksandra Hałka (red.)
Łukasz Jach
Tomasz Jankowski
Krzysztof Wyroba

Wydał:
Narodowy Bank Polski
ul. Świętokrzyska 11/21
00-919 Warszawa
nbp.pl

© Copyright Narodowy Bank Polski, 2026

Spis treści

Wstęp	5
Synteza	7
1. Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce	11
1.1. Transakcje zagranicznych inwestorów bezpośrednich	12
1.2. Stan zobowiązań z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce	19
1.3. Dochody z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce	24
2. Polskie inwestycje bezpośrednie za granicą	29
2.1. Transakcje polskich inwestorów bezpośrednich	30
2.2. Stan należności z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą	32
2.3. Dochody z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą	36
Nota metodyczna	39
Słownik pojęć	45
Aneks statystyczny	49
Spis wykresów	60
Spis tabel	62

Wstęp

Wstęp

Roczny raport o zagranicznych inwestycjach bezpośrednich w Polsce i polskich inwestycjach bezpośrednich za granicą został przygotowany na podstawie danych statystycznych opracowanych przez Narodowy Bank Polski. Dane pochodzą z formularzy przekazywanych do NBP przez rezydentów, których dotyczy obowiązek sprawozdawczy. Statystyki zawarte w formularzach obejmują trzy odrębne kategorie inwestycji bezpośrednich: stany, transakcje oraz dochody. Szczegółowość danych pozwala na analizę wieloaspektowych powiązań gospodarczych Polski z zagranicą; informacje te są w szczególności wykorzystywane do przygotowywania bilansu płatniczego i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej.

Raport prezentuje dane i dostarcza informacje o inwestycjach bezpośrednich według instrumentów oraz w przekroju branżowym i geograficznym, zgodnie z zasadą kierunkowości. Ujęcie kierunkowe ma na celu dostarczenie informacji odzwierciedlających kierunek kontroli i wpływu oraz dzieli inwestycje bezpośrednie na zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce i polskie inwestycje bezpośrednie za granicą. Ten sposób prezentacji danych różni się od przyjętego w bilansie płatniczym i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej, gdzie inwestycje bezpośrednie są ujęte w podziale na aktywa i pasywa zagraniczne.

Dane kierunkowe są również klasyfikowane i analizowane według kraju siedziby podmiotu dominującego (UIC – *ultimate investing country*) i układu regionalnego. Wykorzystywane są także do wyliczenia i prezentacji dochodowości inwestycji. Tym samym raport wykracza poza podstawowy zakres ustalony w standardach międzynarodowych. Uwzględnienie tych tematów jest odpowiedzią na rosnące zainteresowanie problematyką inwestycji bezpośrednich ze strony analityków procesów gospodarczych.

Dodatkowo raport zawiera informacje o inwestycjach bezpośrednich w całej gospodarce światowej w porównaniu z poprzednim rokiem. Podstawą sporządzenia tej części jest roczny raport przygotowany przez Konferencję Narodów Zjednoczonych ds. Handlu i Rozwoju (UNCTAD – United Nations Conference Trade and Development).

Wyjaśnienia dotyczące metody prezentacji danych zawarto w Nocie metodycznej, stanowiącej część raportu. Pojęcia używane w raporcie zostały omówione w Słowniku pojęć, będącym częścią Noty metodycznej.

W opracowaniu wykorzystano dane dostępne na dzień 1 września 2025 roku.

Synteza

Synteza

Według raportu UNCTAD¹ 2024 rok przyniósł kontynuację spadków napływu inwestycji bezpośrednich o 11% do 1,5 bln USD (wyłączając tzw. kraje pośredniczące). Najważniejszymi determinantami spadku napływu kapitału zagranicznego były: niepewność gospodarcza i polityczna oraz zastrzone warunki finansowania inwestycji. Warto jednak podkreślić, że spadek globalnych inwestycji nie był taki sam we wszystkich krajach. Gospodarki krajów rozwiniętych ogółem doświadczyły spadku napływu inwestycji o 22% (wyłączając tzw. kraje pośredniczące), jednak dynamika była zróżnicowana regionalnie – napływ inwestycji do USA i Kanady się zwiększył, natomiast do Europy silnie się obniżył. Z kolei w przypadku krajów rozwijających się napływ ten pozostał na zbliżonym poziomie.

Sytuacja Polski była podobna do tej w krajach europejskich. Napływ inwestycji do Polski w 2024 roku znacząco się obniżył. W porównaniu z 2023 rokiem zmniejszył się mniej więcej o 55%, a skala spadku była znacznie wyższa niż w przypadku państw rozwiniętych.

Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce

Napływ zagranicznych inwestycji bezpośrednich do Polski w ujęciu rocznym zmniejszył się ze 125,7 mld zł w 2023 roku do 56,5 mld zł w 2024 roku, co skutkowało spadkiem tego napływu w relacji do produktu krajowego brutto z 3,7% do 1,6%. Zdecydowana większość inwestycji miała formę reinwestycji zysków (56,4 mld zł). Na drugim miejscu znalazł się napływ kapitału zagranicznego ukierunkowanego na nabycie akcji i innych udziałów kapitałowych (24,4 mld zł). Saldo napływu inwestycji w kategorii instrumentów dłużnych było natomiast ujemne (-24,3 mld zł), co wynikało ze spłat kredytów i pożyczek wobec nierezydentów przez podmioty bezpośredniego inwestowania.

Z punktu widzenia kraju pochodzenia kapitału w 2024 roku największe inwestycje bezpośrednie napłynęły do Polski z Holandii (12,2 mld zł), Luksemburga (10 mld zł) oraz Niemiec (8,9 mld zł).

Na koniec 2024 roku całkowity stan inwestycji bezpośrednich dokonanych przez podmioty zagraniczne w Polsce wyniósł 1 399,5 mld zł i był o 1,4% (20 mld zł) wyższy niż na koniec poprzedniego roku. Złożyły się na to inwestycje w postaci akcji i innych form udziałów kapitałowych (1 163,1 mld zł) oraz instrumentów dłużnych (236,4 mld zł). Największymi inwestorami bezpośrednimi w Polsce były firmy holenderskie (251,6 mld zł), niemieckie (235,2 mld zł) oraz luksemburskie (180,5 mld zł).

Biorąc pod uwagę kraj, z którego pochodzi podmiot dominujący w grupie kapitałowej, to na koniec 2024 roku do najważniejszych państw, z których pochodzili tego rodzaju inwestorzy, należały: Niemcy (265,4 mld zł), Stany Zjednoczone (121 mld zł) oraz Francja (114,1 mld zł). W pierwszej dziesiątce znalazła się również Polska. Wartość polskich inwestycji w Polsce

¹ World Investment Report 2025: International Investment in the Digital Economy.

zrealizowanych za pośrednictwem podmiotów specjalnego przeznaczenia z innych państw wyniosła 60,4 mld zł.

W 2024 roku podmioty z udziałem kapitału zagranicznego zlokalizowane w Polsce osiągnęły dochody z inwestycji bezpośrednich w wysokości 135,2 mld zł. Oznacza to zmniejszenie dochodów o blisko 5 mld zł w ujęciu rocznym oraz spadek udziału tych dochodów w PKB z 4,1% w 2023 roku do 3,7% w 2024 roku. Do obniżenia dochodów w dużej mierze przyczyniło się pogorszenie sytuacji przedsiębiorstw związane ze słabszą koniunkturą gospodarczą i w rezultacie spowodowało spadek dochodowości inwestycji z 11,4% w 2023 roku do 9,8% w 2024 roku.

Wśród kategorii składających się na dochody inwestorów bezpośrednich od kapitału ulokowanego w Polsce na pierwszym miejscu znalazły się zadeklarowane dywidendy (63,6 mld zł). Drugą pozycję zajęły reinwestowane zyski (56,4 mld zł), natomiast na trzecim miejscu uplasowały się odsetki (15,2 mld zł).

W ujęciu geograficznym najwyższe dochody z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce zostały zadeklarowane przez podmioty mające inwestorów z Holandii (32,7 mld zł), Niemiec (22,1 mld zł) i Francji (15,1 mld zł). Gdyby jednak dochody przypisać do kraju, w którym siedzibę ma podmiot dominujący, wówczas struktura geograficzna się zmienia. Pierwsze miejsce zajęły Niemcy (25,4 mld zł), a następne Francja (13,4 mld zł). Trzecie miejsce przypadło Stanom Zjednoczonym (12,6 mld zł).

Polskie inwestycje bezpośrednie za granicą

W 2024 roku odpływ polskiego kapitału za granicę wyhamował w porównaniu z poprzednim rokiem o niemal 45% (11,6 mld zł). Polscy rezydenci zainwestowali w innych krajach 14,7 mld zł. Złożyły się na to salda transakcji w formie instrumentów dłużnych (8,8 mld zł), reinwestycje zysków (6,1 mld zł) oraz akcji i innych form udziałów kapitałowych (-0,2 mld zł).

Najwięcej kapitału odpłynęło do Norwegii (2,7 mld zł), Wielkiej Brytanii (2,5 mld zł), Holandii (1,7 mld zł) oraz Republiki Czeskiej (1,5 mld zł), natomiast w przeciwnym kierunku oddziaływało ujemne saldo transakcji w Liechtensteinie (-2,6 mld zł), Rumunii (-1,9 mld zł) oraz Francji (-1 mld zł).

Na koniec 2024 roku całkowity stan inwestycji polskich inwestorów za granicą po raz kolejny wzrósł w ujęciu rok do roku i wyniósł 164,5 mld zł (wzrost o 4,2%; 6,7 mld zł). Niemal trzy czwarte tej kwoty stanowiła wartość akcji i innych udziałów kapitałowych (119,2 mld zł), natomiast pozostała część to całkowity stan instrumentów dłużnych (45,7 mld zł). Największe aktywa polskich inwestorów były zlokalizowane w Luksemburgu (24,9 mld zł), Republice Czeskiej (19,2 mld zł), Wielkiej Brytanii (10,5 mld zł) i Niemczech (10,1 mld zł).

W 2024 roku dochody wygenerowane przez podmioty bezpośredniego inwestowania za granicą nie zmieniły się istotnie w porównaniu z poprzednim rokiem (11,4 mld zł w 2024 roku i 11 mld zł w 2023 roku). W klasyfikacji krajów pod względem wielkości dochodów osiągniętych przez te podmioty dominują: Norwegia (1,7 mld zł), Luksemburg (1,4 mld zł) i Holandia (1,1 mld zł).

Rozdział 1

Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce

Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce

W 2024 roku nastąpiło wyhamowywanie napływu inwestycji bezpośrednich do Polski. Na jego zmniejszenie złożyły się, po pierwsze, spadek transakcji związanych z reinwestycjami zysków oraz akcjami i innymi formami udziałów kapitałowych, a po drugie, pogłębienie ujemnego salda transakcji w formie instrumentów dłużnych.

Na koniec 2024 roku całkowity stan inwestycji bezpośrednich dokonanych przez podmioty zagraniczne w Polsce był nieznacznie wyższy niż na koniec poprzedniego roku. Około 80% tej kwoty stanowiła wartość akcji i innych form udziałów kapitałowych, natomiast pozostała część to wycena instrumentów dłużnych.

Dochody podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego ulokowanych w Polsce nieznacznie się obniżyły w porównaniu z poprzednim rokiem. Wynikało to ze spadku reinwestowanych zysków. W przeciwnym kierunku zmieniła się wartość dywidend i odsetek, jednak skala ich wzrostu nie zrekomensowała spadku reinwestowanych zysków.

1.1. Transakcje zagranicznych inwestorów bezpośrednich

W 2024 roku do Polski napłynęło 56,5 mld zł w formie zagranicznych inwestycji bezpośrednich. W skali roku strumień inwestycji bezpośrednich zmniejszył się o 55,1% (69,2 mld zł). W szczególności przejawiało się to w silnym spadku napływu kapitału w formie akcji i udziałów. Głównym powodem tego spadku mógł być wzrost kosztów pracy i cen energii skutkujący zmianami planów strategicznych przedsiębiorstw w związku z polityką klimatyczną państw Unii Europejskiej.

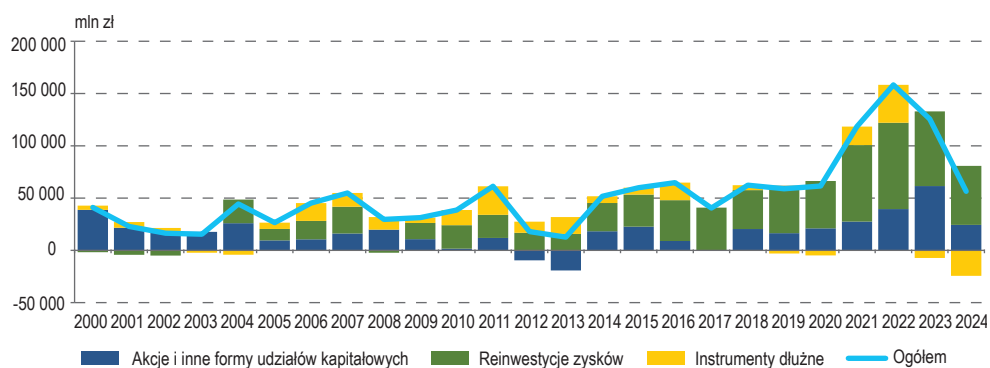
Struktura transakcji w ostatnich latach pozostawała stabilna. Od wielu lat najbardziej wyróżniały się reinwestycje zysków podmiotów bezpośredniego inwestowania ulokowanych w Polsce (56,4 mld zł), aczkolwiek ich wartość w ujęciu rok do roku zmniejszyła się o 21% (15 mld zł). Kontynuacja tendencji spadkowej salda transakcji w formie reinwestycji zysków wiązała się z jednej strony z wyższą niż w poprzednim roku wartością zadeklarowanych dywidend, wypłacanych z rekordowo wysokich zysków z 2023 roku (63,6 mld zł w 2024 roku i 53,3 mld zł w 2023 roku), z drugiej natomiast – ze słabszymi wynikami finansowymi² podmiotów sprawozdawczych (120 mld zł w 2024 roku i 124,7 mld zł w 2023 roku).

Saldo transakcji w formie akcji i innych form udziałów kapitałowych wyniosło 24,4 mld zł. W porównaniu z poprzednim rokiem spadło ono o 60,4% (o 37,2 mld zł). Na wysokość salda wpłynęła mniejsza liczba dużych transakcji, które wystąpiły w 2023 roku, a nie powtórzyły się w 2024 roku, związanych z objęciem nowych udziałów przez nierezydentów.

² Liczone zgodnie z definicją zysku (straty) z działalności bieżącej (ang. *current operating performance concept*).

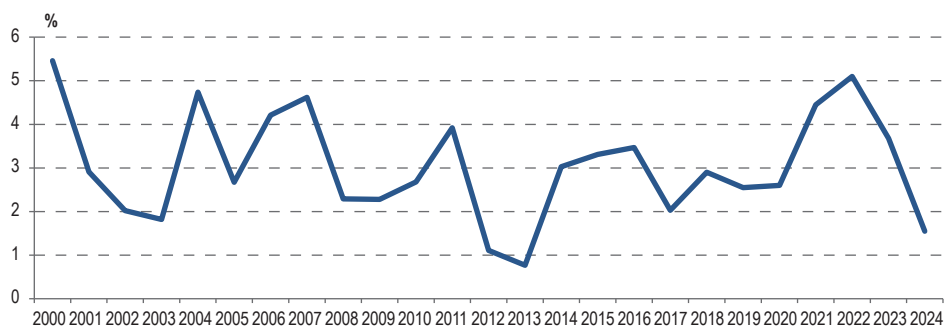
Saldo transakcji w formie instrumentów dłużnych po raz kolejny było ujemne. Wyniosło -24,3 mld zł i w porównaniu z 2023 rokiem pogłębiło się o -17,1 mld zł. Oznacza to przyspieszenie spłaty kredytów i pożyczek udzielonych w poprzednich latach polskim podmiotom przez nierezydentów, co można wiązać z wysokimi kosztami obsługi zadłużenia, wynikającymi z wysokich stóp procentowych.

Wykres 1. Transakcje z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w latach 2000–2024

Udział napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych do Polski w PKB wyniósł w omawianym roku 1,6% i zmniejszył się w stosunku do 2023 roku o 2,1 punktu procentowego. O jego wysokości zadecydowało jednocześnie zmniejszenie salda transakcji i wzrost produktu krajowego brutto (w cenach bieżących). Udział ten ukształtował się na zbliżonym poziomie jak w okresie spowolnienia gospodarczego w latach 2012–2013.

Wykres 2. Relacja salda transakcji z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce do PKB w cenach bieżących w latach 2000–2024

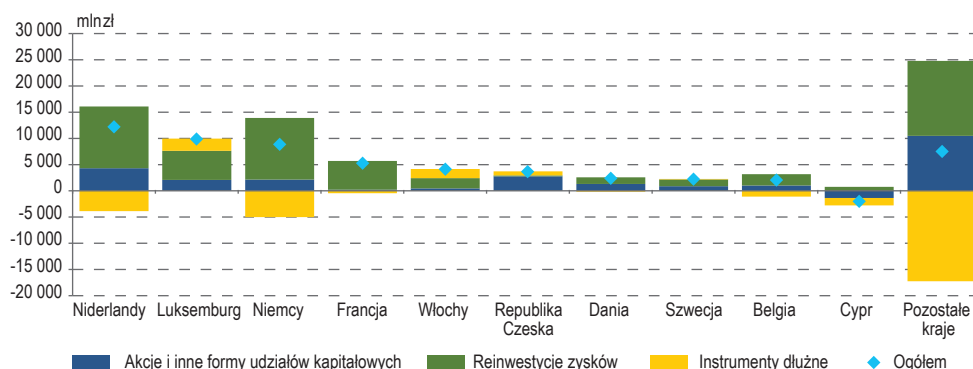

W strukturze geograficznej inwestycji bezpośrednich napływających do Polski dominowały podmioty z Holandii (12,2 mld zł), Luksemburga (10 mld zł), Niemiec (8,9 mld zł) i Francji (5,2 mld zł). Byli to rezydenci państw, które do tej pory zainwestowały w Polsce największy kapitał. Łączny napływ kapitału z tych czterech krajów stanowił około 64,2% salda transakcji

ogółem, a najważniejszą ich kategorią były reinwestycje zysków (wynoszące odpowiednio dla powyższych państw: 11,8 mld zł, 5,5 mld zł, 11,8 mld zł i 5,5 mld zł).

W porównaniu z poprzednim rokiem nastąpiło istotne przegrupowanie w czołówce zagranicznych inwestorów bezpośrednich. W 2024 roku, w odróżnieniu od poprzedniego roku, w gronie największych inwestorów nie znalazły się podmioty z Wielkiej Brytanii i Irlandii. Wynikało to z jednorazowych transakcji zawartych przez nierezydentów Wielkiej Brytanii i Irlandii w 2023 roku, które nie powtórzyły się w 2024 roku.

Wykres 3. Transakcje z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w 2024 roku w podziale geograficznym

Struktura branżowa zagranicznych inwestycji bezpośrednich napływających do Polski zmieniła się w 2024 roku w ujęciu rok do roku. Największym udziałem wyróżniała się sekcja związana z przetwórstwem przemysłowym (sekcja C), która w poprzednim roku była druga, tuż za działalnością profesjonalną, naukową i techniczną (sekcja M). Drugie miejsce zajęły podmioty z sekcji informacji i komunikacji (J), które w 2023 roku zajmowały czwarte miejsce. Na trzecim miejscu utrzymała się działalność finansowa i ubezpieczeniowa (sekcja K).

W 2024 roku wszystkie główne branże odnotowały spadek salda transakcji. W przypadku sekcji związanej z przetwórstwem przemysłowym (sekcja C) transakcje wyniosły 12,9 mld zł i były o 48,6% (12,2 mld zł) niższe niż rok wcześniej. Na saldo tych transakcjiłożyły się: reinwestycje zysków, które ukształtowały się na poziomie 20,3 mld zł, o 20,7% (5,3 mld zł) niższym niż w poprzednim roku, oraz pogłębienie ujemnego salda transakcji w formie instrumentów dłużnych, wynoszącego -11,4 mld zł (-6,7 mld zł w 2023 roku), co oznacza silne oddłużanie się podmiotów z tej sekcji. Napływ kapitału w formie akcji i innych form udziałów kapitałowych wyniósł 4 mld zł i był o 35,8% (2,2 mld zł) niższy niż w poprzednim roku.

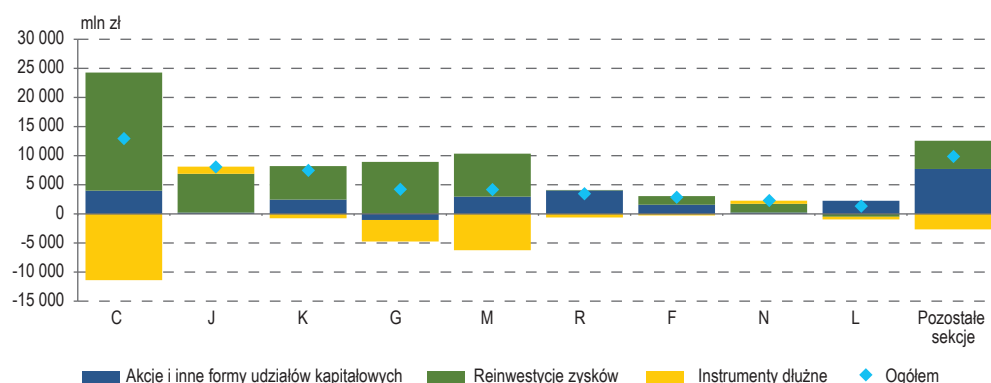
Wielkość inwestycji bezpośrednich napływających do sekcji związanej z informacją i komunikacją (sekcja J) wyniosła 8,1 mld zł i obniżyła się w ujęciu rok do roku o 58,1% (11,3 mld zł). Przyczynił się do tego w głównej mierze spadek salda transakcji w formie akcji i innych form

udziałów kapitałowych do 0,2 mld zł (10,4 mld zł w 2023 roku), co miało związek z jednorazowymi napływami w 2023 roku, które nie powtórzyły się w 2024 roku. Napływy w pozostałych kategoriach instrumentów wyniosły: 6,7 mld zł w formie reinwestycji zysków oraz 1,2 mld zł w formie instrumentów dłużnych (w 2023 roku było to odpowiednio: 5,9 mld zł i 3,1 mld zł).

W działalności finansowej i ubezpieczeniowej (sekcja K) inwestorzy zagraniczni ulokowali kwotę 7,4 mld zł, która była o 63% (12,7 mld zł) niższa niż rok wcześniej. Największy spadek odnotowano w przypadku transakcji w formie akcji i innych udziałów kapitałowych; wyniósł on 70,1% (spadek do 2,4 mld zł) w porównaniu z poprzednim rokiem. Drugie miejsce zajęły reinwestycje zysków, które po spadku o 54% zamknęły się kwotą 5,8 mld zł. Saldo napływów w formie instrumentów dłużnych było ujemne i wyniosło -0,8 mld zł (-0,6 mld zł w 2023 roku).

Wśród omawianych branż szczególną uwagę zwracają ujemne salda transakcji w formie instrumentów dłużnych odnotowane w sekcjach: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli (sekcja G) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (sekcja M). Salda te są wynikiem spłaty kilku dużych pożyczek długoterminowych inwestorom zagranicznym.

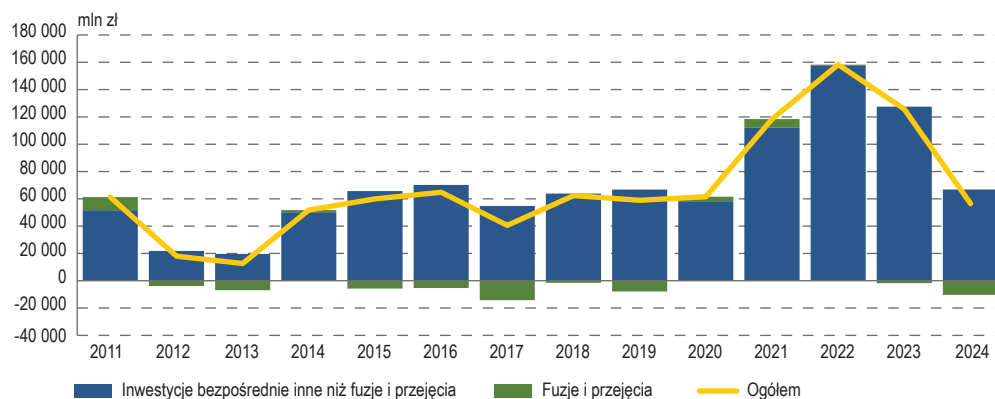
Wykres 4. Transakcje z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w 2024 roku w podziale na rodzaje działalności gospodarczej

A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo; B – Górnictwo i wydobywanie; C – Przetwórstwo przemysłowe; D35 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych; E – Dostawa wody, gospodarowanie ściekami; F – Budownictwo; G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli; H – Transport i gospodarka magazynowa; I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; J – Informacja i komunikacja; K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca; O – Administracja publiczna; P – Edukacja; Q – Opieka zdrowotna; R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; S – Pozostała działalność usługowa.

W 2024 roku, podobnie jak w poprzednim, odnotowano wzrost liczby transakcji związanych z fuzjami i przejęciami (M&A – *mergers and acquisitions*) z udziałem inwestorów zagranicznych. Jednocześnie pogłębiło się ujemne saldo tych transakcji i w 2024 roku ukształtowało się na poziomie -10,6 mld zł wobec -1,8 mld zł w 2023 roku.

Wykres 5. Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce z wyszczególnieniem fuzji i przejęć w latach 2011–2024

Uwaga: Wartość inwestycji bezpośrednich, innych niż fuzje i przejęcia, jest równa wartości transakcji ogółem z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce pomniejszonej o transakcje fuzji i przejęć. Zaliczane są do nich m.in. inwestycje typu *greenfield* czy podwyższenie kapitału.

Ramka 1. Globalne przepływy kapitału w 2024 roku

W 2024 roku napływ¹ bezpośrednich inwestycji zagranicznych wyniósł 1,5 bln USD (dane UNCTAD²) i był nieznacznie wyższy niż w poprzednim roku (wykres R1.1). Gdyby jednak wyłączyć przepływ kapitału odnotowany w tzw. krajach pośredniczących (m.in. Holandia, Luksemburg, Irlandia; *conduit economies*), to dane przedstawiałyby spadek napływu inwestycji bezpośrednich o 11%, co wskazuje na dużą niepewność w tym obszarze i stoi w kontraście do poprawiającej się m.in. dynamiki światowego wzrostu gospodarczego. Warto również zwrócić uwagę, że wielkość napływu inwestycji bezpośrednich w 2024 roku znalazła się poniżej poziomu sprzed pandemii COVID-19 w 2020 roku.

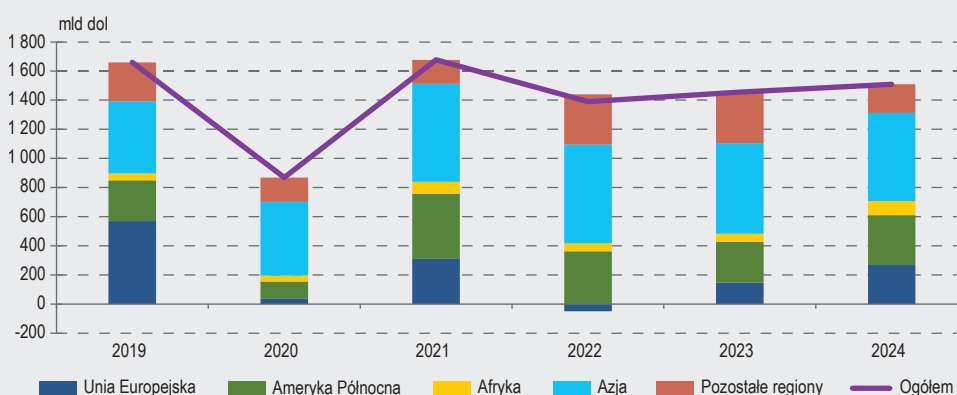
W ujęciu geograficznym gospodarki krajów rozwiniętych doświadczyły wzrostu napływu inwestycji (o 8% do 641 mld USD). Za tę dynamikę odpowiadały zwiększone przepływy przez tzw. kraje pośredniczące. Odejmując te przepływy, napływ inwestycji zagranicznych w krajach rozwiniętych był niższy o 22% niż w poprzednim roku. Dynamika ta była jednak zróżnicowana regionalnie. O ile napływ inwestycji do USA i Kanady zwiększył się o 23%, to w przypadku Europy obserwujemy spadek o 58%, a Unii Europejskiej – o 44%. Z kolei napływ inwestycji bezpośrednich do gospodarek rozwijających się w 2024 roku pozostał na zbliżonym poziomie do poprzedniego roku (867 mld USD) i stanowił 57% całości globalnego napływu inwestycji.

W 2024 roku obserwowano bardzo duży spadek napływu inwestycji bezpośrednich do wielu krajów Europy. W szczególności dotyczyło to dużych gospodarek takich jak Niemcy, Wielka Brytania, Francja, Włochy czy Hiszpania. Odnotowano także spadek liczby ogłaszanych inwestycji typu *greenfield* w całej Unii Europejskiej o 7% (z kolei w Stanach Zjednoczonych

nastąpił wzrost liczby takich projektów o 22%). Jednocześnie w UE miało miejsce kilka znaczących transakcji fuzji i przejęć w branży telekomunikacyjnej czy energetycznej.

Największym odbiorcą inwestycji bezpośrednich w 2024 roku pozostały Stany Zjednoczone, przyciągając blisko 20% wszystkich światowych inwestycji. W Chinach, Hongkongu oraz Singapurze ulokowano ponad 25% wartości wszystkich inwestycji bezpośrednich, natomiast w krajach UE – prawie 18%. Udział inwestycji bezpośrednich w Polsce w 2024 roku stanowił niespełna 1% globalnego napływu (spadek z 2,1%).

Wykres R1.1. Globalne napływy bezpośrednich inwestycji zagranicznych w latach 2019–2024

Źródło: opracowano w NBP na podstawie danych UNCTAD.

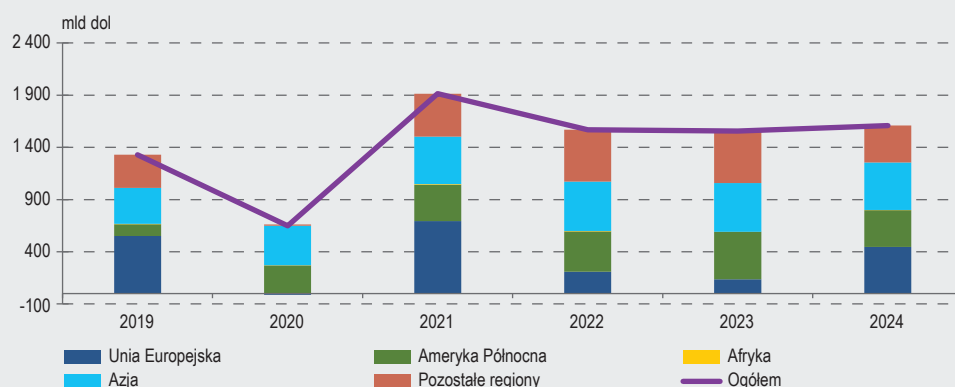
Odpływ³ kapitału w postaci inwestycji zagranicznych przedsiębiorstw w 2024 roku wzrósł o 3,4% i wyniósł 1,1 bln USD (wykres R1.2). Z jednej strony odnotowano wzrost odpływu kapitału w przypadku krajów rozwiniętych o 7,6%, z drugiej strony dynamika w krajach rozwijających się zmniejszyła się o 5%. Podobnie jak w przypadku napływu inwestycji, wielkość odpływu kapitału w krajach rozwiniętych była silnie związana z transakcjami mającymi miejsce w europejskich tzw. krajach pośredniczących. Gdyby wyłączyć wpływ tych gospodarek na odpływ kapitału, wielkość inwestycji z krajów rozwiniętych zmniejszyłaby się o 24%.

Największymi inwestorami bezpośrednimi pozostały – pomimo spadku o 26% – podmioty zlokalizowane w Stanach Zjednoczonych z inwestycjami wynoszącymi 266 mld USD. Inwestycje te były skoncentrowane głównie w sektorze informacji i komunikacji. Drugim największym światowym inwestorem pozostała Japonia z 204 mld USD (spadek o 4%) inwestycji zagranicznych. Zagraniczne inwestycje bezpośrednie inwestorów z Europy po wyłączeniu krajów pośredniczących obniżyły się blisko o 40%, co w dużym stopniu wynikało ze spadku aktywności w zakresie transakcji fuzji i przejęć inwestorów pochodzących z Francji i Niemiec.

Warto tutaj również zwrócić uwagę, że o ile Polska jest relatywnie atrakcyjnym rynkiem dla zagranicznych inwestorów bezpośrednich (27. pozycja w skali globalnej z udziałem

na poziomie 1% globalnego napływu inwestycji), to polskie przedsiębiorstwa nie są znaczącymi inwestorami za granicą (udział w globalnych odpływach stanowi poniżej 0,1%).

Wykres R1.2. Globalne odpływy bezpośrednich inwestycji zagranicznych w latach 2019–2024

Źródło: opracowano w NBP na podstawie danych UNCTAD.

W omawianym raporcie UNCTAD wyróżnia trzy rodzaje inwestycji bezpośrednich, tj. fuzje i przejęcia (M&A), międzynarodowe projekty wymagające współfinansowania ze środków publicznych (*international project finance*, IPF) oraz projekty typu *greenfield*, czyli od podstaw budujące nowe moce produkcyjne lub usługowe. W przypadku inwestycji M&A są to rzeczywiste przepływy środków, natomiast pozostałe dwa rodzaje odnoszą się do projektów zakomunikowanych, a niekoniecznie dokonanych.

Struktura projektów inwestycyjnych pokazuje, że światowe bezpośrednie inwestycje zagraniczne coraz bardziej koncentrują się wokół nowych technologii i cyfryzacji. Wartość projektów typu *greenfield* z liczbą ponad 19 tys. ogłoszonych projektów spadała o 5% w stosunku do poprzedniego roku (wartość 1,34 bln USD), co wskazuje na większą ostrożność inwestorów i skłonność do podejmowania mniejszych przedsięwzięć. Największe wzrosty wartości odnotowano w sektorze teleinformatycznym, gdzie inwestycje niemal się podwoiły, oraz w półprzewodnikach, których wartość zwiększyła się o 140%. Z kolei inwestycje w branżach energetycznej i gazowej zanotowały spadek o 28%, a w transporcie i logistyce – aż o dwie trzecie.

Dynamika transakcji fuzji i przejęć w 2024 roku wyniosła 14%, a ich globalna wartość osiągnęła 443 mld USD. Również w przypadku tego rodzaju transakcji największe wzrosty dotyczyły sektora teleinformatycznego, ale także finansów oraz elektroniki. Kilka największych transakcji miało miejsce w Europie: sprzedaż infrastruktury sieci stacjonarnej Telecom Italia za 24 mld USD, przejęcie niemieckiej spółki Viessmann Climate Solutions przez amerykańskiego Carrier za 13 mld USD, a także nabycie norweskiej firmy Adevinta przez konsorcjum inwestorów za 12 mld USD.

Z kolei w obszarze *international project finance*, kluczowego dla realizacji dużych projektów infrastrukturalnych, wartość takich przedsięwzięć w 2024 roku w stosunku do

2023 roku spadła o 26%, co szczególnie uderzyło w kraje rozwijające się i najsłabiej rozwinięte. Spadek ten wynikał przede wszystkim z niepewności odnośnie do kształtowania się stóp procentowych oraz kursów walutowych. Z kolei w Europie była realizowana ponad jedna trzecia tych projektów, głównie jednak o charakterze wewnątrz europejskim w sektorze odnawialnych źródeł energii i infrastruktury przesyłowej.

Prognoza UNCTAD wskazuje na niekorzystne kształtowanie się globalnych inwestycji zagranicznych. O ile na początku 2025 roku oczekiwano niewielkiego wzrostu globalnych przepływów kapitału związanego z inwestycjami bezpośrednimi, to w kolejnych okresach prognozy te zostały obniżone. Czynnikiem wpływającym na rewizję była eskalacja wojen celnych oraz rosnąca niepewność gospodarcza i polityczna, co wpłynęło na obniżenie prognoz wzrostu globalnego PKB (z 3,2% do 2,8%) oraz handlu międzynarodowego (z 3,4% do 1,7%).

Autorzy *Raportu* wskazują, że pierwszy kwartał 2025 roku przyniósł rekordowo niską liczbę transakcji M&A i nowych projektów *greenfield*, co sugeruje, że inwestorzy wstrzymują się z decyzjami do czasu większej stabilizacji politycznej i gospodarczej. Z drugiej strony czynnikami łagodzącymi niekorzystne otoczenie zewnętrzne mogą być obniżki stóp procentowych w największych gospodarkach, prowadzące do zmniejszenia kosztu finansowania. Ponadto rentowność największych międzynarodowych korporacji utrzymuje się nadal na wysokim poziomie, co stwarza możliwości reinwestowania zysków i prowadzenia nowych projektów.

¹ Napływ kapitału definiuje się jako inwestycje bezpośrednie w danym kraju dokonane przez inwestora bezpośredniego z siedzibą za granicą.

² UNCTAD, *World Investment Report 2025 – International investment in the digital economy*, <https://unctad.org/publication/world-investment-report-2025>.

³ Jako odpływ kapitału rozumiemy tutaj inwestycje bezpośrednie danego kraju dokonane za granicą.

1.2. Stan zobowiązań z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce

W latach 2000–2024 notowano systematyczny wzrost stanu inwestycji bezpośrednich ulokowanych w Polsce, natomiast w relacji do PKB od wielu lat wartość omawianych inwestycji kształtowała się na poziomie około 40%.

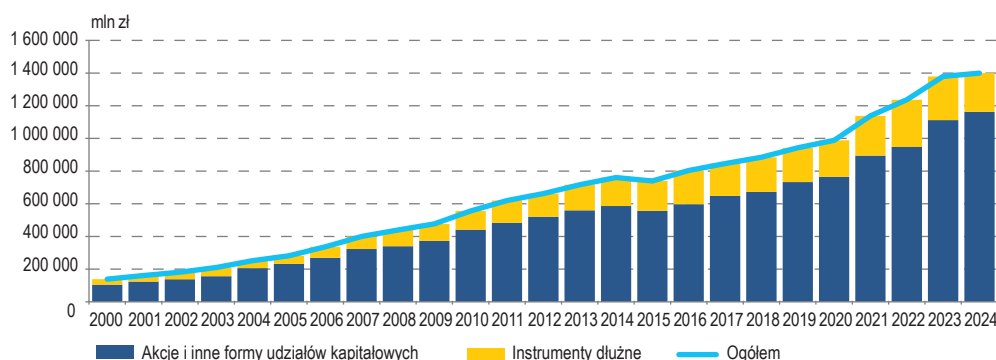
W ujęciu rocznym całkowite zobowiązania polskich podmiotów wobec inwestorów zagranicznych wzrosły w wartościach wyrażonych w złotych i euro oraz spadły w wartościach wyrażonych w dolarach amerykańskich. Wynik ten odzwierciedla relacje między wyceną inwestycji a kursami walut. W omawianym okresie złoty uległ aprecjacji względem euro i stracił na wartości względem dolara amerykańskiego.

Według stanu na koniec 2024 roku wartość inwestycji ulokowanych w Polsce przez inwestorów zagranicznych wyniosła 1 399,5 mld zł i zmieniła się w skali roku zaledwie mniej więcej o 1,4% (20 mld zł). O wzroście tych inwestycji zadecydował wzrost wartości akcji i innych form udziałów kapitałowych, a w szczególności zmiany będące skutkiem napływu inwestycji zagranicznych do Polski. Na koniec 2024 roku zobowiązania te wyniosły 1 163,1 mld zł i były

o 4,6% (50,9 mld zł) wyższe niż w poprzednim roku. W przeciwnym kierunku oddziaływały natomiast zmiany wartości instrumentów dłużnych. Zobowiązania polskich podmiotów z tytułu instrumentów dłużnych wyniosły 236,4 mld zł i były o 11,6% (30,9 mld zł) niższe w ujęciu rok do roku. Spadek ten był efektem spłaty zobowiązań oraz aprecjacji złotego w stosunku do niektórych walut obcych, w których zaciągnięto dług, skutkującej spadkiem wartości zobowiązań przeliczonych na złotego.

Kontynuacja tendencji spadkowej wartości instrumentów dłużnych i wzrost wyceny akcji i innych udziałów kapitałowych przyczyniły się do obniżenia udziału instrumentów dłużnych w zobowiązaniach polskich podmiotów względem inwestorów zagranicznych z 19,4% w 2023 roku do 16,9% w 2024 roku. Udział akcji i innych udziałów kapitałowych wzrósł z 80,6% do 83,1%.

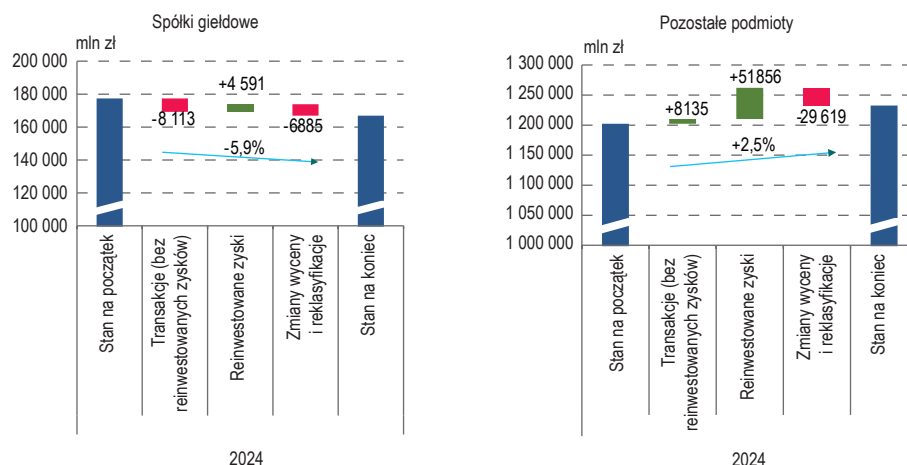
Wykres 6. Stan zobowiązań z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w latach 2000–2024

W skali roku o 5,9% (10,4 mld zł) spadła wartość akcji spółek publicznych z udziałem kapitału zagranicznego, wycenianych według cen giełdowych, a łączna wartość akcji według stanu na koniec 2024 roku wyniosła 167 mld zł. Głównymi czynnikami obniżenia wyceny były sprzedaż części pakietów akcji kilku dużych spółek przez inwestorów bezpośrednich działających w branży finansowej i ubezpieczeniowej oraz w budownictwie, a także zmiany notowań giełdowych największych podmiotów – w ujęciu rok do roku indeks największych spółek giełdowych WIG20 obniżył się o 6,4%.

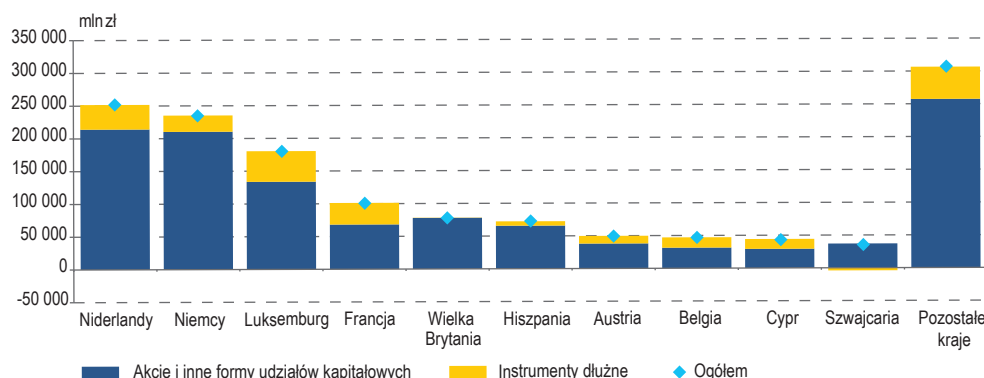
Stan łącznych zobowiązań podmiotów niepublicznych (nienotowanych na giełdach) według stanu na koniec 2024 roku wyniósł 1 232,6 mld zł i był o 2,5% (30,4 mld zł) wyższy niż w poprzednim roku. Na wzrost tych zobowiązań złożyły się reinwestycje zysków, które wyniosły 51,9 mld zł, oraz saldo transakcji na kwotę 8,1 mld zł. Istotny wpływ na wysokość stanów miały również zmiany wyceny i reklasyfikacje, związane w dużej mierze z upadłością podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego lub ze zmianą metody wyceny z giełdowej na bilansową, oddziałujące w przeciwnym kierunku i zmniejszające łączne zobowiązania o 29,6 mld zł.

Wykres 7. Struktura zmian stanu zobowiązań z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w 2024 roku w spółkach giełdowych i pozostałych podmiotach

Od lat najważniejszymi zagranicznymi inwestorami bezpośrednimi w Polsce były podmioty z Holandii (251,7 mld zł), Niemiec (235,2 mld zł), Luksemburga (180,5 mld zł) i Francji (101,1 mld zł). Stan zobowiązań polskich podmiotów wobec nierezydentów pochodzących z tych czterech państw wynosił 54,9% zobowiązań ogółem. Struktura geograficzna od lat się nie zmienia, co potwierdza, że inwestycje bezpośrednie mają charakter długoterminowy nakierowany na przejęcie kontroli nad rezydentami lub uzyskanie realnego wpływu na polskie podmioty przez inwestorów zagranicznych.

Wykres 8. Stan zobowiązań z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce na koniec 2024 roku według kraju pochodzenia inwestora zagranicznego

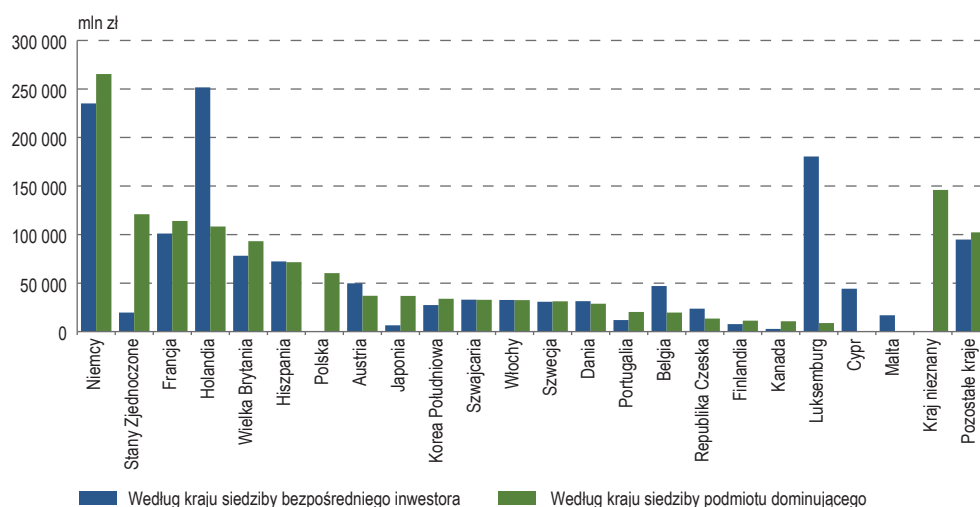
Pod względem struktury geograficznej według kryterium podmiotu dominującego najczęściej zainwestowały w Polsce podmioty z Niemiec (265,4 mld zł), Stanów Zjednoczonych (121 mld zł), Francji (114,1 mld zł) i Holandii (108 mld zł). Dwa z tych państw, Niemcy i Francja,

to również najważniejsze kraje pochodzenia kapitału ulokowanego w Polsce w formie inwestycji bezpośrednich (odpowiednio 235,2 mld zł i 101,1 mld zł). Oznacza to, że rezydenci tych państw byli zarówno inwestorami bezpośrednimi, jak i dominującymi w polskich spółkach.

Stany Zjednoczone zajęły drugie miejsce w rankingu państw według pochodzenia inwestorów dominujących. Rezydenci tego kraju inwestowali w Polsce za pośrednictwem spółek specjalnego przeznaczenia z siedzibami w innych krajach, a nie bezpośrednio. Świadczy o tym wartość inwestycji bezpośrednich ulokowanych w Polsce (19,7 mld zł). Była ona aż o 83,7% niższa od stanu zaangażowania inwestorów dominujących pochodzących ze Stanów Zjednoczonych.

Zajmująca czwarte miejsce w omawianym okresie Holandia to, podobnie jak Luksemburg, Malta i Cypr, kraj traktowany przez innych inwestorów jako pośrednie ogniwo inwestycji bezpośrednich w ramach grup kapitałowych. Wartość inwestycji ulokowanych w Polsce przez holenderskich inwestorów bezpośrednich była dużo wyższa (251,7 mld zł) niż inwestorów dominujących pochodzących z tego kraju.

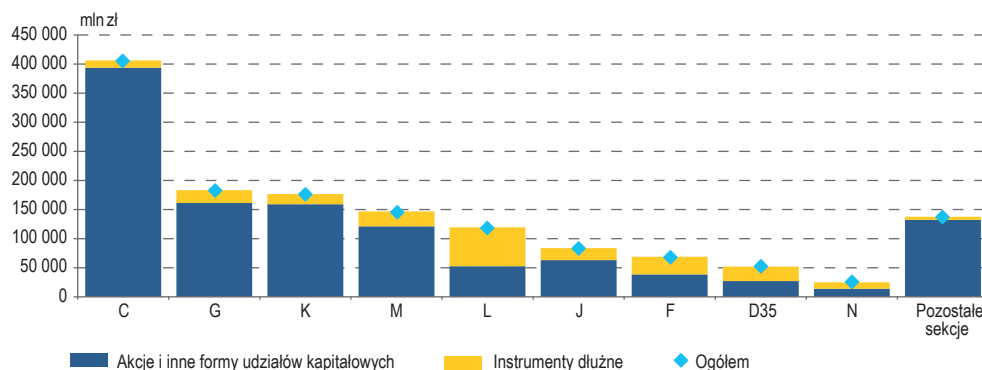
Wykres 9. Stan zobowiązań z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce według kraju siedziby inwestora bezpośredniego i kraju siedziby podmiotu dominującego (UIC) na koniec 2024 roku

Struktura branżowa inwestycji bezpośrednich ulokowanych w Polsce nie zmieniła się znacząco w ujęciu rocznym, a podstawową formą inwestowania były akcje i inne formy udziałów kapitałowych. Od wielu lat największym zainteresowaniem zagranicznych inwestorów bezpośrednich cieszą się polskie podmioty z branży przetwórstwa przemysłowego (sekcja C). W tym obszarze łączna wartość inwestycji wyniosła 406,2 mld zł, a największymi inwestorami bezpośrednimi były podmioty z Niemiec, Luksemburga i Holandii. Na drugim miejscu, ze stanem inwestycji wynoszącym 183,3 mld zł, znalazła się branża związana z handlem hurtowym i detalicznym (sekcja G), w której największy udział miały podmioty z Niemiec, Holandii

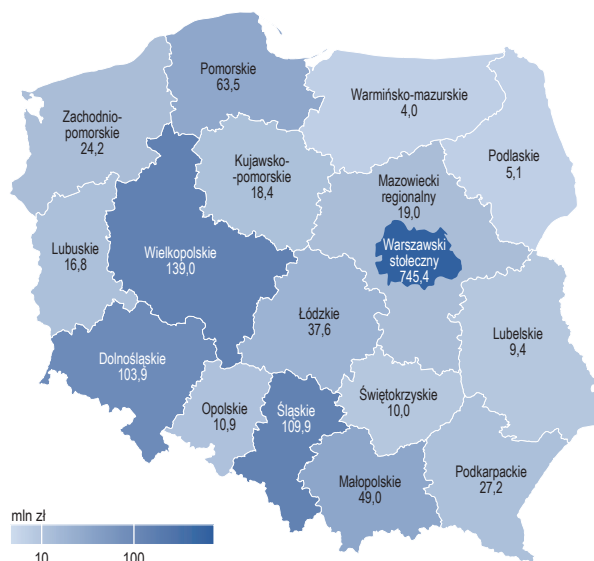
i Francji. Trzecie miejsce, dzięki inwestycjom wycenianym na 176,6 mld zł, przypadło branży związanej z działalnością finansową i ubezpieczeniową (sekcja K). Największymi inwestorami bezpośrednimi były w niej podmioty z Niemiec, Holandii i Hiszpanii.

Wykres 10. Struktura stanu zobowiązań z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich według branż na koniec 2024 roku

A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo; B – Górnictwo i wydobywanie; C – Przetwórstwo przemysłowe; D35 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych; E – Dostawa wody, gospodarowanie ściekami; F – Budownictwo; G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli; H – Transport i gospodarka magazynowa; I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; J – Informacja i komunikacja; K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca; O – Administracja publiczna; P – Edukacja; Q – Opieka zdrowotna; R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; S – Pozostała działalność usługowa.

Wykres 11. Stan zobowiązań netto z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w poszczególnych regionach według NUTS 2 na koniec 2024 roku

Podsumowaniem analizy stanów inwestycji bezpośrednich ulokowanych w Polsce jest ich prezentacja w układzie regionalnym. Mapa ilustruje zobowiązania wobec inwestorów zagranicznych w podziale na województwa. Kluczowym warunkiem wyróżnienia inwestycji są województwa, w których mają siedziby podmioty z udziałem kapitału zagranicznego. W wielu przypadkach nie są to jednak regiony, w których zostały zrealizowane docelowe inwestycje. Należy mieć to na uwadze przy interpretacji zaprezentowanej mapy inwestycji.

Jeżeli chodzi o strukturę stanów według regionów NUTS 2³, od wielu lat nic się nie zmieniło. W 2024 roku największym udziałem wyróżniał się region warszawski stołeczny, co wiąże się z popularnością Warszawy wśród inwestorów zagranicznych, rozwiniętą infrastrukturą oraz obecnością przedstawicielstw zagranicznych. Łączna wartość inwestycji bezpośrednich ulokowanych w tym regionie wyniosła 745,4 mld zł, co stanowiło 53,3% zobowiązań wobec nierezydentów ogółem. W skali roku wartość ta wzrosła o 2,5% (17,8 mld zł).

Na drugiej pozycji znalazł się ponownie region wielkopolski, gdzie stan inwestycji zagranicznych ulokowanych na tym obszarze wyniósł 139 mld zł i pozostał na niemal niezmiennym poziomie w porównaniu z poprzednim rokiem. Na trzecim miejscu, pomimo spadku o 13 mld zł, pozostał region śląski ze stanem zagranicznych inwestycji bezpośrednich wynoszącym 110 mld zł. Spadek ten miał związek z ograniczeniem działalności gospodarczej przez kilka pojedynczych podmiotów. W województwie dolnośląskim stan inwestycji bezpośrednich wyniósł blisko 104 mld zł i zwiększył się o 2,9% w stosunku do poprzedniego roku.

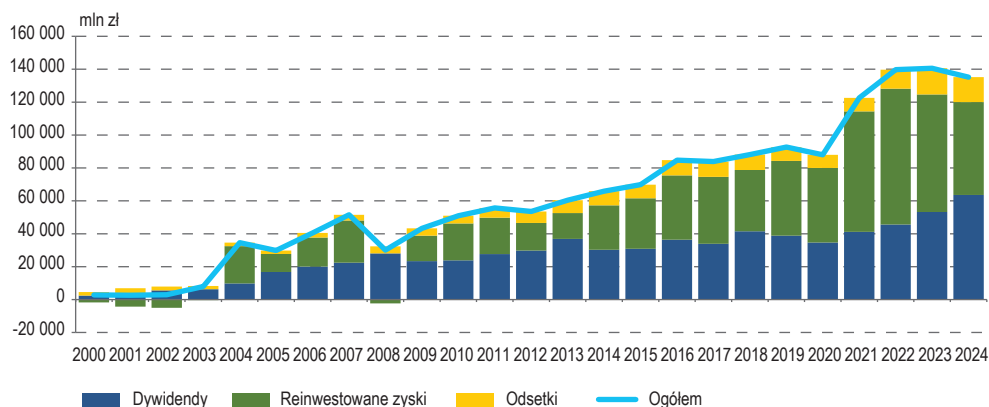
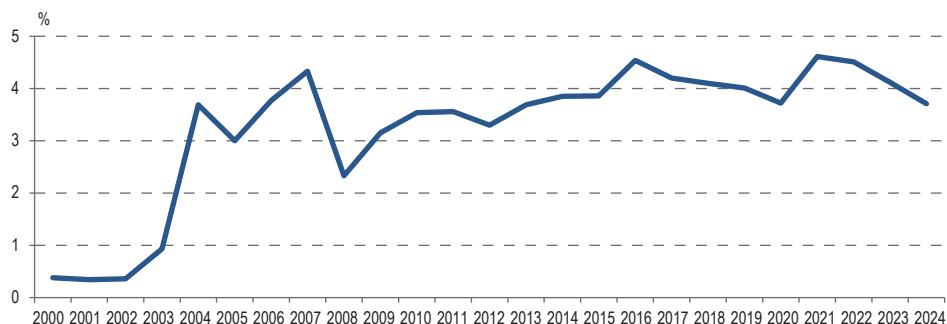
1.3. Dochody z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce

W 2024 roku dochody nierezydentów z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce osiągnęły wartość 135,2 mld zł i w stosunku do poprzedniego roku zmniejszyły się o 3,9% (5,4 mld zł). Spadek ten mógł mieć związek ze słabszą koniunkturą gospodarczą i co za tym idzie – pogorszeniem sytuacji finansowej przedsiębiorstw.

Podobnie jak w poprzednim roku, w 2024 roku główną pozycją dochodów przypisanych inwestorom zagranicznym były zadeklarowane dywidendy, które w skali roku wzrosły o 19,4% (10,3 mld zł) i wyniosły 63,6 mld zł. Drugie miejsce zajęły reinwestowane zyski w kwocie 56,4 mld zł, ze spadkiem rok do roku wynoszącym 21% (spadek o 15 mld zł). Na trzecim miejscu znalazły się odsetki wynoszące 15,2 mld zł. W porównaniu z poprzednim rokiem obniżyły się one o 4,8% (spadek o 0,8 mld zł).

W 2024 roku dochody nierezydentów z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce stanowiły 3,7% PKB w cenach bieżących. Były one niższe niż rok wcześniej (4,1%) i nieznacznie niższe od przeciętnej tego wskaźnika w czasie obowiązywania 19-procentowej stawki CIT (3,8%). Miało to związek z przeciwnym kierunkiem zmian dochodów i PKB – w omawianym okresie dochody nieznacznie spadły, natomiast tempo wzrostu PKB było dodatnie.

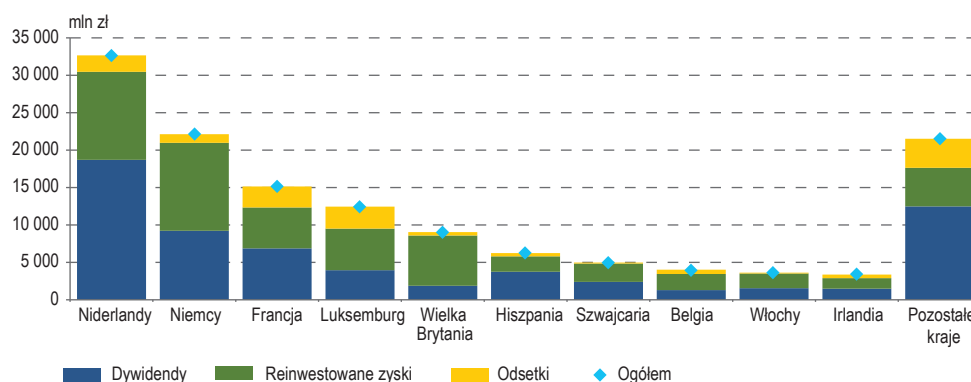
³ Klasyfikacja NUTS 2 (fr. Nomenclature des unités territoriales statistiques) obejmuje podział Polski na 17 jednostek – województwa oraz wydzielony z województwa mazowieckiego region warszawski stołeczny.

Wykres 12. Dochody z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w latach 2000–2024**Wykres 13.** Udział dochodów ogółem z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w PKB w cenach bieżących w latach 2000–2024

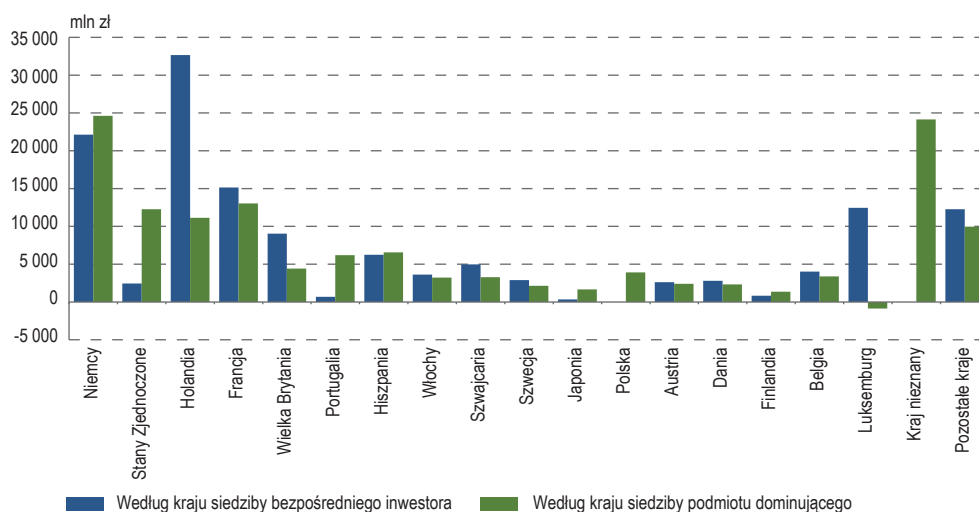
Pod względem struktury geograficznej największą część dochodów z inwestycji wygenerowały podmioty stanowiące własność rezydentów z krajów Unii Europejskiej (115,1 mld zł). Dochody tych inwestorów bezpośrednich stanowiły 85,1% dochodów ogółem. Na tę kwotę złożyły się dochody największych inwestorów, czyli rezydentów Holandii (32,7 mld zł), Niemiec (22,1 mld zł), Francji (15,1 mld zł) oraz Luksemburga (12,5 mld zł). Warto jednocześnie podkreślić, że podmioty z tych krajów pozostawiły w polskich podmiotach bezpośredniego inwestowania ponad 35–55% (odpowiednio Holandia i Niemcy) dochodów w formie reinwestowanych zysków.

Z punktu widzenia podmiotu dominującego największe dochody odnotowano w przypadku rezydentów państw, które zainwestowały w Polsce największy kapitał. Były to zatem podmioty z Niemiec (24,6 mld zł), Stanów Zjednoczonych (12,3 mld zł), Francji (13 mld zł) i Holandii (11,1 mld zł).

Wykres 14. Dochody z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w 2024 roku według kraju inwestora bezpośredniego

Wykres 15. Dochody z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce według siedziby inwestora bezpośredniego i siedziby podmiotu dominującego (UIC) w 2024 roku

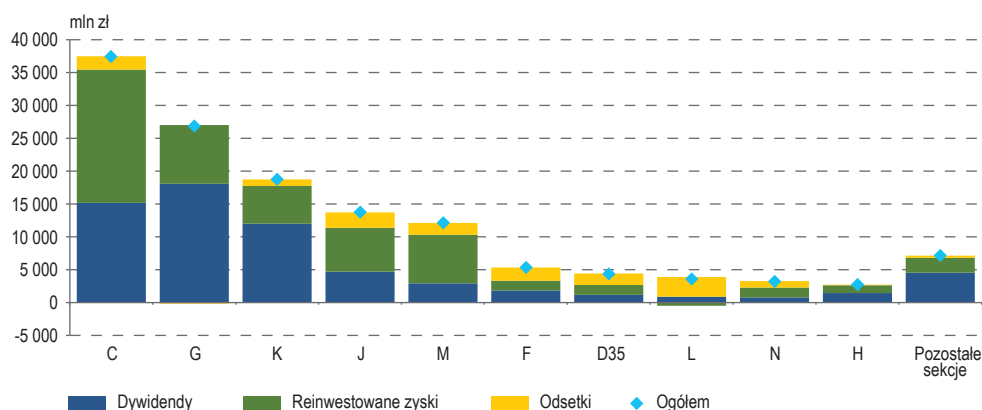

W 2024 roku struktura branżowa dochodów z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w podziale na rodzaje działalności gospodarczej była podobna do tej z 2023 roku. Największą część dochodów przypisanych inwestorom zagranicznym stanowiącą 27,7% dochodów ogółem (37,5 mld zł) wygenerowały podmioty z sektora przetwórstwa

przemysłowego. Prawie 20% w dochodach ogółem (28,8 mld zł) stanowiły dochody sekcji handlu hurtowego i detalicznego (sekcja G). Dochody sekcji działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz informacji i telekomunikacji stanowiły odpowiednio 13,9% i 10,2% dochodów ogółem (18,7 mld zł oraz 13,7 mld zł).

Jeżeli chodzi o strukturę dochodów, to w sekcji przetwórstwa przemysłowego (sekcja C) dominowały reinwestowane zyski (20,3 mld zł), tuż przed dywidendami (15,2 mld zł). Te proporcje świadczą o kontynuacji napływów zagranicznego kapitału do Polski, czego efektem jest rozwój przedsiębiorstw z udziałem kapitału zagranicznego i ich kapitałów własnych. W handlu hurtowym i detalicznym; naprawie pojazdów samochodowych i motocykli (sekcja G) oraz w działalności finansowej i ubezpieczeniowej (sekcja K) największą częścią dochodów były dywidendy (odpowiednio 18,1 mld zł i 12 mld zł), a reinwestowane zyski stanowiły mniej niż połowę wartości tych dywidend (odpowiednio 8,9 mld zł i 5,8 mld zł). Warto jednak zauważyć, że w przypadku tych sekcji (G i K) wysokie dywidendy są typowe dla tego rodzaju działalności.

Wykres 16. Dochody z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w 2024 roku w podziale na rodzaje działalności gospodarczej

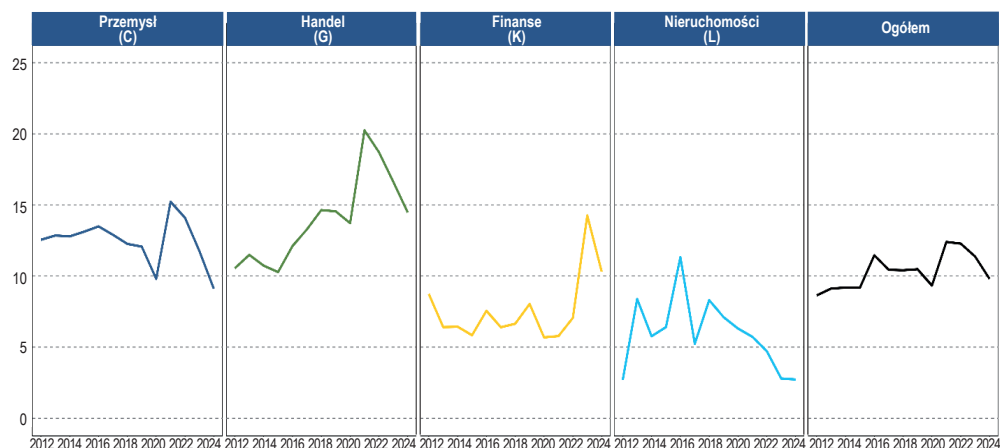
A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo; B – Górnictwo i wydobywanie; C – Przetwórstwo przemysłowe; D35 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych; E – Dostawa wody, gospodarowanie ściekami; F – Budownictwo; G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli; H – Transport i gospodarka magazynowa; I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; J – Informacja i komunikacja; K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca; O – Administracja publiczna; P – Edukacja; Q – Opieka zdrowotna; R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; S – Pozostała działalność usługowa.

W 2024 roku odnotowano dalsze obniżenie dochodowości⁴ głównych branż. W skali roku wskaźnik ten spadł z 11,4% do 9,8% w 2024 roku. Dochodowość handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych i motocykli (sekcja G) spadła z 16,6% do 14,5% w ujęciu rocznym, co mogło mieć związek z obniżającą się inflacją oraz marżami. Rentowność działalności finansowej i ubezpieczeniowej (sekcja K) zmieniła się z 14,3% w 2023 roku do

⁴ Wskaźnik dochodowości to iloraz dochodu z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w danym roku do stanu zobowiązań wobec inwestorów zagranicznych z poprzedniego roku.

10,3% w 2024 roku pomimo rekordowych zysków osiągniętych przez banki. Dochodowość przetwórstwa przemysłowego (sekcja C) spadła z 11,8% do 9,1%, w dużej mierze na skutek rosnących kosztów produkcji.

Wykres 17. Wskaźniki dochodowości w wybranych rodzajach działalności gospodarczej podmiotów bezpośredniego inwestowania w Polsce w latach 2012–2024

Przemysł (C) – Przetwórstwo przemysłowe; Handel (G) – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli; Finanse (K) – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; Nieruchomości (L) – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; Ogółem – dochody ogółem z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce.

Uwaga: pokazane branże generują ponad 64% dochodów ogółem z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich.

Polskie inwestycje bezpośrednie za granicą

Polskie inwestycje bezpośrednie za granicą

Po trzech latach wzrostu transakcji z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą w 2024 roku odnotowano ich silny spadek o ponad 40%. Wpisuje się to w światowy trend spadku globalnych sald transakcji inwestycji bezpośrednich, czego przyczyną mogło być spowolnienie wzrostu gospodarczego.

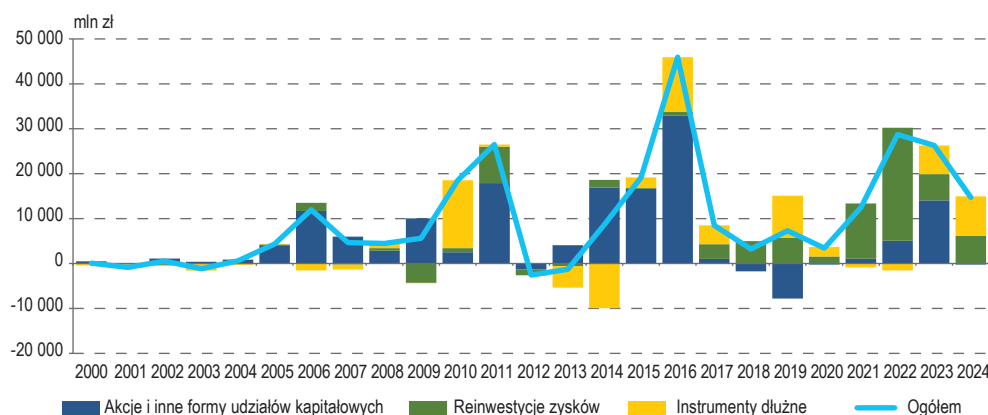
Na koniec 2024 roku całkowity stan inwestycji bezpośrednich dokonanych przez polskie podmioty za granicą był nieznacznie wyższy niż na koniec poprzedniego roku. Około trzech czwartych tej kwoty stanowiła wartość akcji i innych form udziałów kapitałowych, natomiast pozostała część to wycena instrumentów dłużnych.

Dochody podmiotów z udziałem kapitału polskiego ulokowanych poza granicami Polski nieznacznie wzrosły w porównaniu z poprzednim rokiem. Za ten wzrost odpowiadały reinwestycje zysków oraz odsetki. W przeciwnym kierunku zmieniła się wartość dywidend, ale skala ich spadku była znacznie niższa od wzrostu reinwestowanych zysków i odsetek.

2.1. Transakcje polskich inwestorów bezpośrednich

W 2024 roku wartość inwestycji bezpośrednich odpływających za granicę wyniosła 14,7 mld zł i była o 44% (11,6 mld zł) niższa niż w poprzednim roku. Wynikało to ze spadku transakcji związanych z nabyciem akcji i innych form udziałów kapitałowych.

Wykres 18. Transakcje związane z polskimi inwestycjami bezpośrednimi za granicą w latach 2000–2024

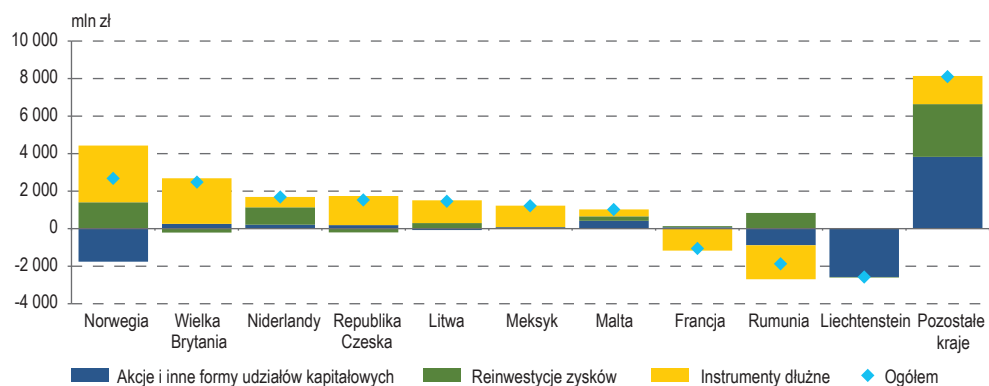
Podobnie jak w poprzednim roku, w strukturze transakcyjnej najbardziej wyróżniały się instrumenty dłużne (8,8 mld zł), których saldo wzrosło w ujęciu rok do roku o 37,8% (2,4 mld zł).

Kolejne były reinwestycje zysków – w omawianym okresie wzrosły o 5,5% (0,3 mld zł) i wyniosły 6,1 mld zł. W przeciwnym kierunku oddziaływało natomiast ujemne saldo transakcji związanych z akcjami i innymi formami udziałów kapitałowych, które wyniosło -0,2 mld zł (przy saldzie 14,1 mld zł w 2023 roku). Miało to związek z kilkoma pojedynczymi, dużymi transakcjami dotyczącymi przejęcia podmiotów zagranicznych dotychczas w posiadaniu inwestorów z Polski przez nierezydentów oraz z wypłatą superdywidend.

Pod względem struktury geograficznej polskich inwestycji bezpośrednich w 2024 roku największą aktywność polskich inwestorów odnotowano w Norwegii (2,7 mld zł), Wielkiej Brytanii (2,5 mld zł), Holandii (1,7 mld zł) oraz Republice Czeskiej (1,5 mld zł). Wynikało to w dużej mierze z zaciągania zobowiązań przez rezydentów tych państw oraz wysokich reinwestycji zysków, w szczególności w Norwegii i Republice Czeskiej.

Warto dodać, że w kilku krajach odnotowano spadek zaangażowania polskich inwestorów. Wśród nich znalazły się: Francja (-1 mld zł), Rumunia (-1,9 mld zł) i Liechtenstein (-2,6 mld zł). Ujemne salda transakcji miały związek ze spłatą kredytów, wypłatą superdywidend i przeniesieniem wydzielonej zorganizowanej części przedsiębiorstwa podmiotu bezpośredniego inwestowania do innego podmiotu zagranicznego.

Wykres 19. Struktura geograficzna transakcji związanych z polskimi inwestycjami bezpośrednimi za granicą w 2024 roku

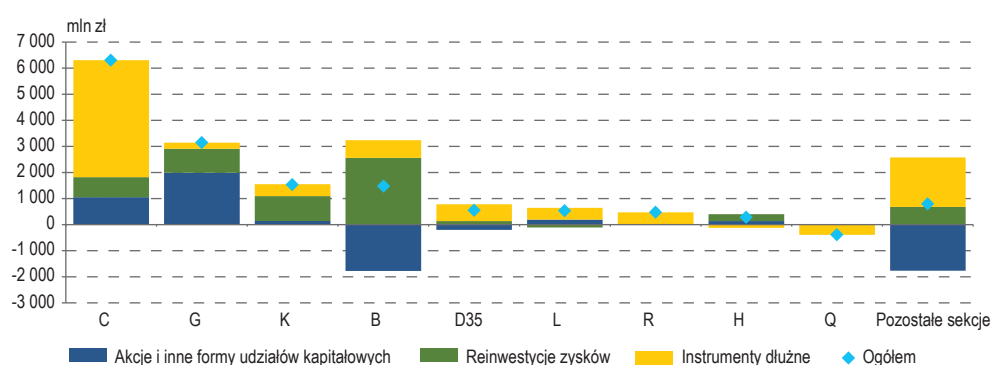

W 2024 roku w strukturze branżowej zagranicznych inwestycji bezpośrednich odpływających z Polski wystąpiły niewielkie zmiany w porównaniu z poprzednim rokiem. Największe inwestycje rezydentów (6,3 mld zł) trafiły do produkcji przemysłowej (sekcja C). Złożyły się na nie transakcje w formie: instrumentów dłużnych (4,5 mld zł), akcji i innych form udziałów kapitałowych (1 mld zł), które w dużej mierze związane były z nabyciem podmiotów zagranicznych, oraz reinwestycje zysków (0,8 mld zł).

Na drugim miejscu znalazł się handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli (sekcja G) z saldem transakcji równym 3,1 mld zł. W tym przypadku strumień odpływu kapitału miał formę: akcji i innych form udziałów kapitałowych (2 mld zł), reinwestycji zysków (0,9 mld zł) oraz instrumentów dłużnych (0,2 mld zł).

Kolejne miejsce przypadło działalności finansowej i ubezpieczeniowej (sekcja K). W 2024 roku polskie spółki zainwestowały w podmioty z tej branży 1,6 mld zł. Największą część tej kwoty stanowiły reinwestycje zysków o wartości 1 mld zł. Na drugim miejscu znalazły się inwestycje w formie instrumentów dłużnych na kwotę 0,5 mld zł i w dalszej kolejności kapitały alokowane w akcjach i innych formach udziałów kapitałowych o wartości 0,1 mld zł. W poprzednim roku pierwsze trzy miejsca zajmowały sekcje: G, C i B.

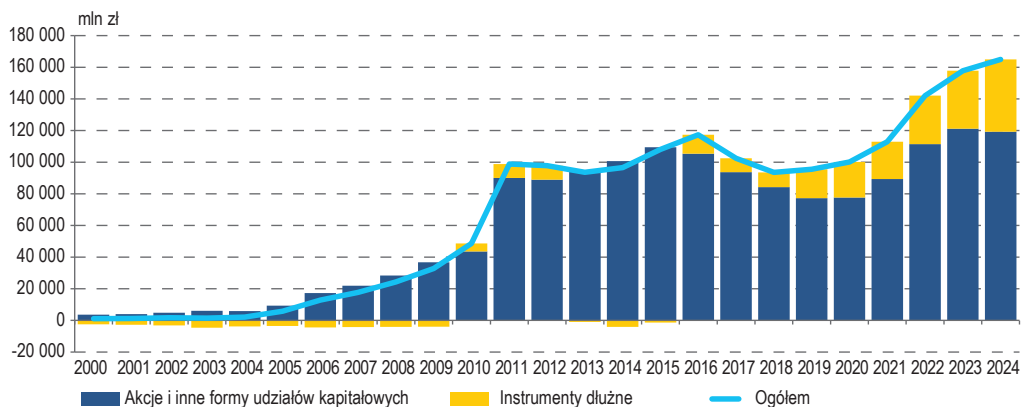
Wykres 20. Struktura branżowa transakcji związanych z polskimi inwestycjami bezpośrednimi za granicą w 2024 roku (sekcje PKD)

A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo; B – Górnictwo i wydobywanie; C – Przetwórstwo przemysłowe; D35 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych; E – Dostawa wody, gospodarowanie ściekami; F – Budownictwo; G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli; H – Transport i gospodarka magazynowa; I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; J – Informacja i komunikacja; K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca; O – Administracja publiczna; P – Edukacja; Q – Opieka zdrowotna; R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; S – Pozostała działalność usługowa.

2.2. Stan należności z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą

Według stanu na koniec 2024 roku łączna wartość polskich inwestycji bezpośrednich za granicą wyniosła 165 mld zł i była o 4,5% (7,1 mld zł) wyższa niż w poprzednim roku. Około trzech czwartych tej kwoty (119,3 mld zł) stanowiła wartość akcji i innych form udziałów kapitałowych. W skali roku stan inwestycji w ramach tej kategorii instrumentów obniżył się o 1,6% (1,9 mld zł), co miało związek z przejęciem zorganizowanej części przedsiębiorstwa nierezydenta przez inny podmiot zagraniczny. Pozostała część (45,7 mld zł) to instrumenty dłużne, których wartość wzrosła o 24,7% (o 9,1 mld zł) w ujęciu rocznym.

Wykres 21. Stany należności z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą w latach 2000–2024

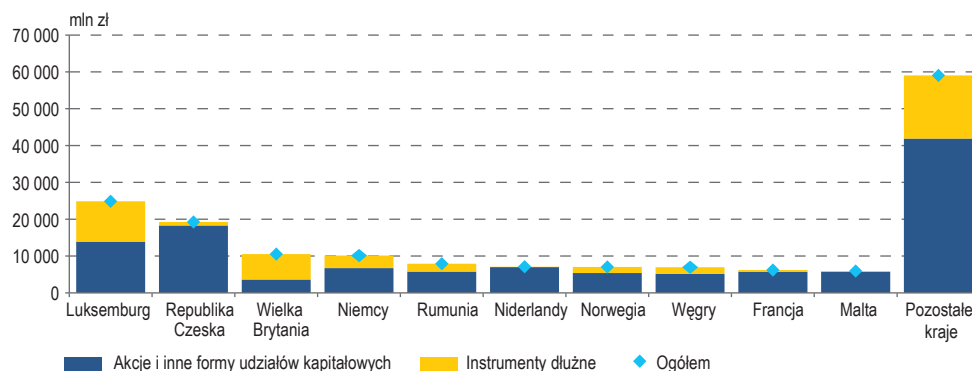
Struktura geograficzna polskich inwestycji bezpośrednich za granicą zmieniła się nieznacznie w stosunku do poprzedniego roku. Największą wartość inwestycji bezpośrednich polskie podmioty ulokowały w Luksemburgu. Według stanu na koniec 2024 roku ich wartość wynosiła 24,9 mld zł, z czego 13,9 mld zł to wycena akcji i innych form udziałów kapitałowych, a 11 mld zł to wartość instrumentów dłużnych. Jednocześnie należy pamiętać, że Luksemburg jest tzw. krajem pośredniczącym, co znaczy, że nie jest on miejscem docelowym lokowania kapitału.

Drugie miejsce w omawianej strukturze, podobnie jak w poprzednim roku, zajęła Republika Czeska. Łączna wartość należności polskich podmiotów od rezydentów tego kraju wyniosła 19,2 mld zł i niemal w całości była związana z inwestycjami w formie akcji i innych form udziałów kapitałowych.

Na kolejnym miejscu znalazła się Wielka Brytania, która w poprzednim roku była piątą. Łączna wartość inwestycji polskich podmiotów w tym kraju wyniosła 10,5 mld zł, z czego jedną trzecią stanowiła wartość akcji i innych form udziałów kapitałowych. Pozostałą część stanowiły instrumenty dłużne, których wartość wzrosła o 2,4 mld zł w 2024 roku. Wzrost ten miał związek z udzieleniem kilku dużych pożyczek długoterminowych nierezydentom przez polskich inwestorów.

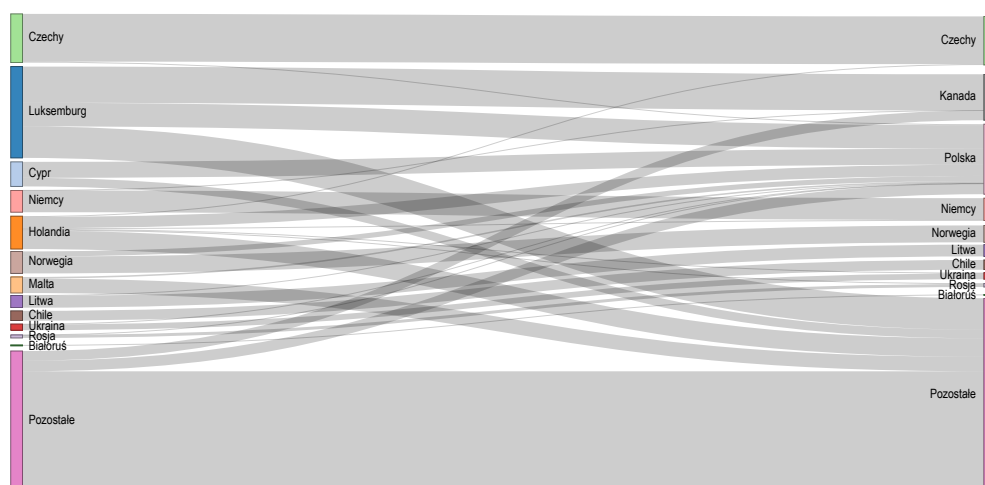
Podobnie jak w poprzednich latach, wartość inwestycji w formie instrumentów dłużnych ulokowanych w Szwecji miała wartość ujemną (-3,2 mld zł). Sytuacja taka ma miejsce, gdy zobowiązania polskich rezydentów wobec należących do nich zagranicznych podmiotów bezpośredniego inwestowania są wyższe od ich należności.

Wykres 22. Struktura geograficzna należności z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą w 2024 roku

Wykres 23 jest rozszerzeniem wykresu prezentującego strukturę geograficzną polskich inwestycji bezpośrednich za granicą. Pokazuje kraje docelowe inwestycji dokonywanych przez polskie podmioty. Zgodnie z tym ujęciem wartość należności inwestorów bezpośrednich z Polski od podmiotów z siedzibą na Cyprze i Malcie oraz w Holandii i Luksemburgu jest mniejsza, niż wynika z relacji inwestycji bezpośrednich, co potwierdza specyficzną pozycję tych państw w globalnych przepływach pieniężnych. Oznacza to, że inwestycje bezpośrednie sfinansowane przez polskie podmioty za pośrednictwem podmiotów z siedzibami w tych czterech krajach trafiały docelowo do innych państw, w tym również w znaczącej części do Polski. Takie rozwiązanie pozwalało polskim podmiotom korzystać z możliwości optymalizacji struktur inwestycyjnych i podatkowych oferowanych przez te kraje.

Wykres 23. Kraj podmiotu bezpośredniego inwestowania (lewa oś) i kraj docelowej inwestycji (prawa oś) według stanów należności inwestorów kontrolowanych przez rezydentów na koniec 2024 roku

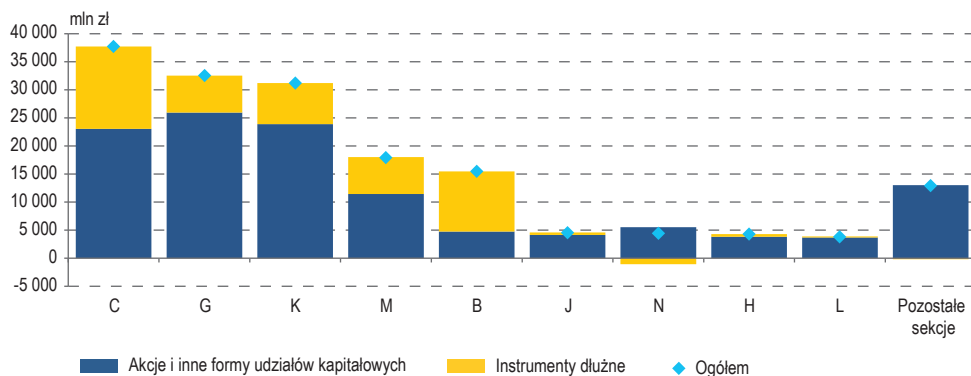
Zupełnie inaczej kształtuje się sytuacja w przypadku inwestycji dokonywanych przez rezydentów na Litwie, w Niemczech, Norwegii i Republice Czeskiej. Są to państwa będące jednocześnie krajami bezpośredniego inwestowania i miejscami docelowej inwestycji. Oznacza to, że w przeważającej mierze kapitały zainwestowane przez podmioty z Polski służyły rozwojowi tamtejszych przedsiębiorstw, a nie przepływały za pośrednictwem tych państw do krajów trzecich.

Według struktury branżowej polskich inwestycji bezpośrednich za granicą najbardziej atrakcyjną działalnością było przetwórstwo przemysłowe (sekcja C). Łączna wartość inwestycji w tej branży wyniosła 37,7 mld zł, z czego 23,1 mld zł to wycena akcji i innych form udziałów kapitałowych, natomiast 14,7 mld zł to wartość instrumentów dłużnych.

Na drugim miejscu znalazł się, trzeci w poprzednim roku, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli (sekcja G). Łączna wartość należności polskich inwestorów od podmiotów zagranicznych działających w omawianej branży wyniosła 32,5 mld zł. Na tę kwotę złożyły się akcje i inne formy udziałów kapitałowych o wartości 26 mld zł oraz instrumenty dłużne o wartości 6,5 mld zł.

Z drugiego na trzecie miejsce spadła działalność finansowa i ubezpieczeniowa (sekcja K). Wartość inwestycji polskich podmiotów w podmiotach z tej branży wyniosła 31,2 mld zł. Złożyły się na to inwestycje w formie akcji i innych form udziałów kapitałowych na kwotę 23,9 mld zł oraz instrumenty dłużne o wartości 7,3 mld zł.

Wykres 24. Struktura branżowa należności z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą w 2024 roku

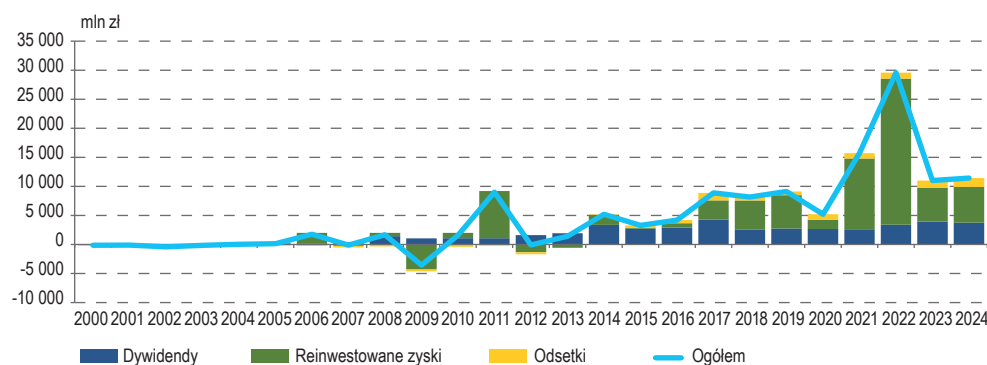
A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo; B – Górnictwo i wydobywanie; C – Przetwórstwo przemysłowe; D35 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych; E – Dostawa wody, gospodarowanie ściekami; F – Budownictwo; G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli; H – Transport i gospodarka magazynowa; I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; J – Informacja i komunikacja; K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca; O – Administracja publiczna; P – Edukacja; Q – Opieka zdrowotna, R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; S – Pozostała działalność usługowa.

Podobnie jak w poprzednich latach, wartość inwestycji w instrumenty dłużne ulokowanych w sekcji usług administrowania i działalności wspierającej (sekcja N) przyjęła wartości ujemne. Sytuacja taka zdarza się wówczas, gdy zobowiązania polskich rezydentów wobec należących do nich zagranicznych podmiotów bezpośredniego inwestowania działających w tej branży są wyższe od należności od tych podmiotów.

2.3. Dochody z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą

W 2024 roku saldo dochodów polskich rezydentów osiągniętych z inwestycji bezpośrednich za granicą wyniosło 11,4 mld zł i było o 3,9% (0,4 mld zł) wyższe niż w poprzednim roku. Złożyły się na to reinwestowane zyski (6,1 mld zł), dywidendy (3,8 mld zł) i odsetki (1,5 mld zł).

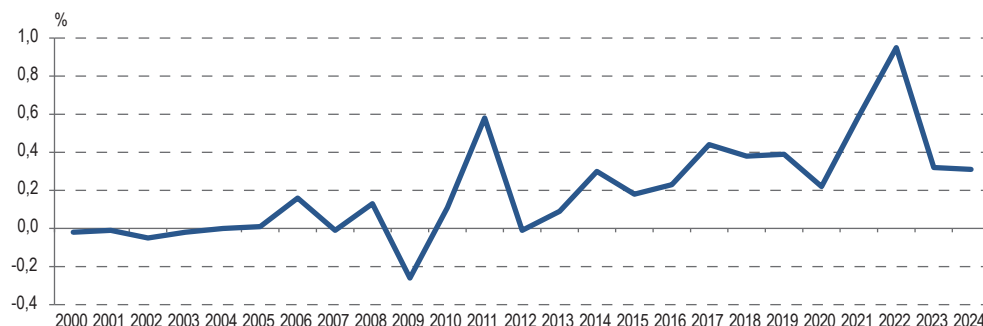
Wykres 25. Dochody z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą w latach 2000–2024

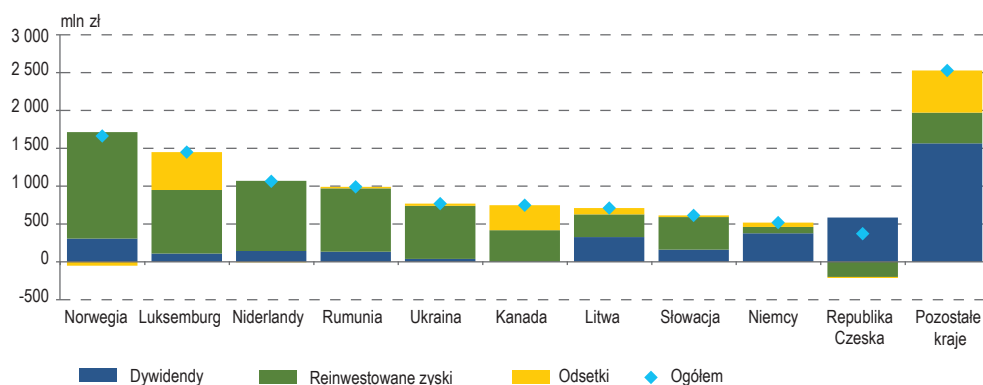
Udział dochodów ogółem osiągniętych przez polskie inwestycje bezpośrednie za granicą w PKB w cenach bieżących nie zmienił się w skali roku i wyniósł 0,3%. Był on jednak znacząco niższy niż w 2022 roku, kiedy osiągnął swoje maksimum na poziomie 1%.

W 2024 roku głównym źródłem dochodów polskich inwestorów bezpośrednich lokujących kapitał poza granicami Polski były dochody podmiotów bezpośredniego inwestowania z Norwegii (1,7 mld zł), Luksemburga (1,4 mld zł) oraz Holandii (1,1 mld zł). Wpływ poszczególnych kategorii instrumentów na saldo dochodów ogółem był zróżnicowany. Najważniejszą częścią dochodów pochodzących z tych trzech państw były reinwestowane zyski. Ich wartość wyniosła od 0,8 mld zł w przypadku spółek luksemburskich do 1,4 mld zł w spółkach z Norwegii. Zadeklarowane dywidendy wyniosły od 0,1 mld zł (w Luksemburgu) do 0,3 mld zł (w Norwegii). Naliczone odsetki od instrumentów dłużnych były bliskie zera w Norwegii i Holandii, natomiast w Luksemburgu wyniosły one 0,5 mld zł.

Wykres 26. Udział dochodów ogółem z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą w PKB w cenach bieżących w latach 2000–2024

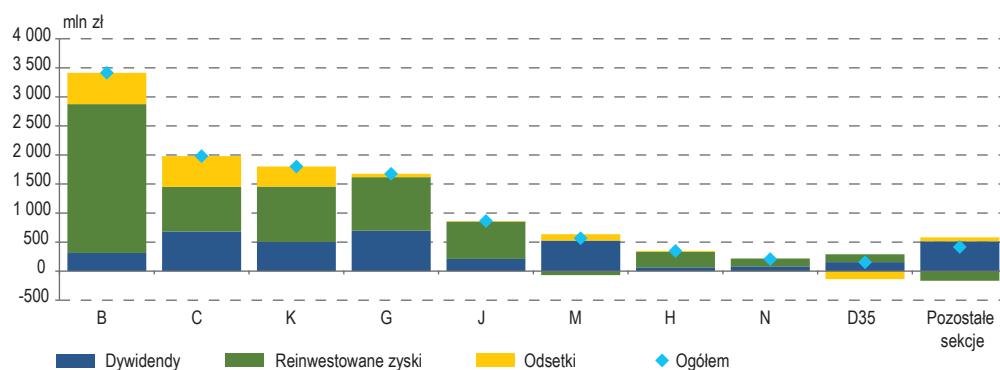

Wykres 27. Dochody z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą w 2024 roku w podziale geograficznym

Struktura dochodów według branż była zróżnicowana. Najwyższe dochody (3,4 mld zł) osiągnęły zagraniczne podmioty bezpośredniego inwestowania z branży górnictwa i wydobywania (sekcja B). Na dalszych pozycjach uplasowały się firmy działające w branżach: przetwórstwo przemysłowe (dochód w wysokości 2 mld zł), działalność finansowa i ubezpieczeniowa (1,8 mld zł) oraz handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli (1,6 mld zł).

Wykres 28. Dochody z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą w 2024 roku według rodzaju działalności gospodarczej

A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo; B – Górnictwo i wydobywanie; C – Przetwórstwo przemysłowe; D35 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych; E – Dostawa wody, gospodarowanie ściekami; F – Budownictwo; G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli; H – Transport i gospodarka magazynowa; I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; J – Informacja i komunikacja; K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca; O – Administracja publiczna; P – Edukacja; Q – Opieka zdrowotna; R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; S – Pozostała działalność usługowa.

Nota metodyczna

Nota metodyczna

Standard statystyki inwestycji bezpośrednich

Narodowy Bank Polski od 1996 roku publikuje dane o zagranicznych inwestycjach bezpośrednich zgodnie z międzynarodowymi standardami, stopniowo wdrażając ich kolejne wersje.

Podstawowym standardem, zawierającym kompleksowe zasady statystyki dotyczące inwestycji bezpośrednich, jest dokument Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) zatytułowany *OECD Benchmark Definition of Foreign Direct Investment: Fourth Edition (Benchmark Definition)*. Dokument ten opracowano po raz pierwszy w 1983 roku i od tego czasu był kilkakrotnie aktualizowany. W 2008 roku powstała czwarta, aktualna wersja standardu⁵.

Zasady zawarte w *OECD Benchmark Definition of Foreign Investment: Fourth Edition* są w pełni spójne z koncepcją i definicjami inwestycji bezpośrednich zawartymi w aktualnej, szóstej edycji standardu Międzynarodowego Funduszu Walutowego dotyczącego bilansu płatniczego i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej⁶. Są także zgodne z systemem rachunków narodowych SNA 2008 i jego europejskim odpowiednikiem ESA 2010⁷. Warto dodać, że trwają prace nad aktualizacją omawianych standardów. Ich przedmiotem są m.in.: zasady kwalifikowania podmiotów do jednostek zależnych i stowarzyszonych, ustalenie obowiązujących zasad wyceny tych podmiotów i tzw. *cash pooling*.

Standardy opublikowane przez OECD koncentrują się na zagranicznych inwestycjach bezpośrednich. Określają: sposoby przedstawiania należności i zobowiązań, metody prezentowania transakcji oraz sposoby ujawniania dochodów z tytułu bezpośrednich inwestycji zagranicznych – w postaci zagregowanej lub w podziale na kraje, w których mają siedziby partnerzy transakcji, a także na rodzaje działalności gospodarczej.

Czwarta edycja *OECD Benchmark Definition* określa również zasady prezentowania inwestycji bezpośrednich. Rekomenduje m.in.:

- prezentację danych zgodnie z zasadą kierunkowości (sposób traktowania podmiotów mających status „inny w grupie”),
- wyróżnienie inwestycji bezpośrednich według kraju siedziby podmiotu dominującego.

Bazując na standardach określonych w *OECD Benchmark Definition*, Narodowy Bank Polski publikuje dane zgodnie z potrzebami użytkowników. Jednocześnie, wypełniając międzynarodowe zobowiązania, NBP przekazuje organizacjom międzynarodowym dane o inwestycjach bezpośrednich zgodne z zapotrzebowaniem tych instytucji.

⁵ *OECD Benchmark Definition of Foreign Direct Investment: Fourth Edition*, 2008, OECD. Aktualnie zakończono prace nad kolejną edycją tego dokumentu.

⁶ *Balance of Payments and International Investment Position Manual: Sixth Edition*, 2007, MFW.

⁷ European System of Accounts (Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych) wprowadzony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 549/2013.

W niniejszym raporcie NBP prezentuje stany zobowiązań (i odpowiednio należności) z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich (polskich inwestycji bezpośrednich za granicą), a nie tylko skumulowane wartości transakcji. Stany, w przeciwieństwie do skumulowanych transakcji, uwzględniają stany na początek okresu powiększone o salda transakcji, zmiany wyceny, różnice kursowe oraz pozostałe zmiany, obejmujące w szczególności reklasyfikacje i wartości związane ze zmianami metod wyceny.

Należy nadmienić, że w relacjach między powiązаныmi podmiotami w Polsce nie występują rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe; z tego względu nie są one prezentowane w polskiej statystyce inwestycji bezpośrednich. Temat ten jest na bieżąco monitorowany i w razie potrzeby dane zawarte w raporcie mogą zostać uzupełnione o te rezerwy.

W przypadku inwestycji bezpośrednich w Polsce przedstawione w raporcie dane o inwestycjach bezpośrednich nie uwzględniają transakcji, stanów i dochodów podmiotów specjalnego przeznaczenia zarejestrowanych w Polsce. Operacje dokonywane przez te podmioty są formalnie zgodne z obowiązującą definicją inwestycji bezpośrednich, jednak ze względu na swój charakter nie odpowiadają tradycyjnemu rozumieniu inwestycji bezpośrednich. Zgodnie z zaleceniami organizacji międzynarodowych nie są uwzględniane w prezentacji według kierunków inwestycji.

Źródła danych o inwestycjach bezpośrednich

Podstawowym źródłem danych o inwestycjach bezpośrednich w Polsce i polskich inwestycjach bezpośrednich za granicą są sprawozdania podmiotów (nazywanych w raporcie także podmiotami sprawozdawczymi), przesyłane w wyznaczonych terminach do Narodowego Banku Polskiego. Dane te są dostarczane NBP na potrzeby bilansu płatniczego i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej przez banki oraz przez pozostałych rezydentów⁸. Dane są zbierane od rezydentów, których suma aktywów i pasywów zagranicznych przekracza 7 mln zł (osoby fizyczne) lub 10 mln zł (pozostali rezydenci inni niż firmy inwestycyjne). Firmy inwestycyjne (w tym banki) sporządzają sprawozdania niezależnie od wielkości posiadanych aktywów i pasywów zagranicznych.

Informacje przekazywane przez podmioty sprawozdawcze inne niż firmy inwestycyjne dotyczą ich własnych transakcji. Z kolei firmy inwestycyjne (w tym banki) prowadzące rachunki papierów wartościowych przekazują dane na temat własnych transakcji oraz dostarczają dane zbiorcze dotyczące klientów tych instytucji.

Źródłem danych o inwestycjach bezpośrednich, które wycenia się na podstawie papierów wartościowych, są sprawozdania przesyłane przez polskich inwestorów (na temat aktywów) oraz emitentów lub pośredników finansowych (na temat pasywów). Sprawozdania te zawierają

⁸ Podstawę prawną zbierania danych o inwestycjach bezpośrednich w Polsce stanowią: Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 sierpnia 2017 roku w sprawie przekazywania Narodowemu Bankowi Polskiemu danych niezbędnych do sporządzania bilansu płatniczego oraz międzynarodowej pozycji inwestycyjnej (Dz. U. z dnia 18 sierpnia 2017 roku, poz. 1548) oraz Uchwała nr 78/2009 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 29 października 2009 roku w sprawie trybu i szczegółowych zasad przekazywania przez banki Narodowemu Bankowi Polskiemu danych niezbędnych do sporządzania bilansu płatniczego oraz międzynarodowej pozycji inwestycyjnej z późniejszymi zmianami (Dz. Urz. NBP z dnia 19 listopada 2009 roku, nr 18, poz. 20).

dane w podziale na poszczególne papiery wartościowe. Dane są zbierane metodą „papier po papierze”⁹.

Dane o zagranicznych inwestycjach bezpośrednich w spółkach, których akcje mają formę zdematerializowaną, są zbierane według serii akcji (numerów ISIN¹⁰), na podstawie dostępnych sprawozdań finansowych emitentów oraz miesięcznych sprawozdań banków powierniczych i domów maklerskich.

Pozostałymi źródłami danych na potrzeby statystyki inwestycji bezpośrednich są informacje prasowe, sprawozdania finansowe podmiotów, informacje dostępne w internecie, w szczególności na stronach internetowych podmiotów sprawozdawczych oraz bezpośrednie kontakty z podmiotami.

W 2024 roku NBP dokonał rewizji danych o bezpośrednich inwestycjach zagranicznych w Polsce oraz o polskich inwestycjach bezpośrednich za granicą od 2011 roku. Jest to związane z cykliczną rewizją szeregów czasowych mającą na celu opracowanie oraz dostarczenie użytkownikom spójnych i porównywalnych danych. W ramach rewizji w danych o inwestycjach bezpośrednich uwzględniono, poza dotychczas wykorzystywanymi, nowe, dodatkowe źródła danych o inwestycjach w nieruchomości oraz dochody z nieruchomości mieszkaniowych i komercyjnych zlokalizowanych w Polsce, a będących w posiadaniu nierezydentów oraz zlokalizowanych za granicą, a będących w posiadaniu rezydentów.

Informacje są zbierane z częstotliwością miesięczną, kwartalną i roczną.

Metoda kompilacji i prezentacji danych o zagranicznych inwestycjach bezpośrednich

Dane na potrzeby statystyki zagranicznych inwestycji bezpośrednich są dostarczane przez podmioty sprawozdawcze w formie elektronicznej, za pośrednictwem portalu sprawozdawczego. Następnie dane są weryfikowane i przetwarzane przez wewnętrzny system elektroniczny Narodowego Banku Polskiego.

W procesie weryfikacji oraz kompilacji danych obejmujących papiery wartościowe z kodem ISIN wykorzystuje się dodatkowo dane zawarte w bazie CSDB Europejskiego Banku Centralnego, informacje z Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych oraz informacje uzyskiwane od samych emitentów¹¹.

Zgodnie z regułami obowiązującymi w statystyce inwestycji bezpośrednich, w niniejszym raporcie dane są prezentowane według zasady kierunkowości¹², z wyłączeniem krajowych podmiotów specjalnego przeznaczenia, które tej zasady nie stosują. Na potrzeby bilansu płatniczego i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej informacje o inwestycjach bezpośrednich

⁹ Sprawozdawca podaje wartość transakcji, stanów należności lub zobowiązań oraz identyfikator każdego papieru wartościowego, służący do ustalenia pozostałych informacji.

¹⁰ International Securities Identification Number jest międzynarodowym kodem identyfikacyjnym, nadawanym papierom wartościowym emitowanym na rynkach finansowych. Jest to alfanumeryczny kod liczący 12 znaków, o strukturze zgodnej ze standardem ISO 6166.

¹¹ Central Securities Database – istniejąca od 2010 roku centralna baza papierów wartościowych emitowanych i posiadanych przez podmioty z Unii Europejskiej; <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/centralisedsecuritiesdatabase201002en.pdf>.

¹² Dane o inwestycjach bezpośrednich prezentowane zgodnie z zasadą kierunkowości są podzielone na krajowe inwestycje bezpośrednie za granicą oraz zagraniczne inwestycje bezpośrednie w kraju.

zaprezentowano natomiast zgodnie z zasadą bilansową (aktywa/pasywa), z uwzględnieniem krajowych podmiotów specjalnego przeznaczenia. Skutkiem stosowania tych dwóch odmiennych podejść są rozbieżności w sposobie prezentacji i brak możliwości prostego porównywania danych z omawianych źródeł.

Prezentacja według kraju siedziby podmiotu dominującego

Statystyka zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce według kraju siedziby podmiotu dominującego w grupie kapitałowej, do której należy inwestor bezpośredni (UIC – *ultimate investing country*), daje nieco inny obraz geograficznej struktury zobowiązań z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce. Podejście to powoduje, że istotnie zmniejsza się wartość zobowiązań w przypadku Holandii i Luksemburga. Ma to związek ze specyficzną rolą tych państw w przepływach pieniężnych. Spółki w nich zakładane często wykorzystuje się jako pośrednie ogniwo w łańcuchu własności w ramach grup kapitałowych w celu swobodniejszego dysponowania docelową inwestycją oraz korzystniejszego opodatkowania dochodów z tytułu posiadanych aktywów. W przypadku Stanów Zjednoczonych można zauważyć sytuację odwrotną – należności podmiotów amerykańskich z tytułu inwestycji bezpośrednich w Polsce są znacznie wyższe, gdy prezentuje się je według siedziby podmiotu dominującego w grupie kapitałowej, a nie według inwestora bezpośredniego. Zależność ta pokazuje, że spółki zarządzane przez podmioty dominujące ze Stanów Zjednoczonych często inwestują w Polsce (i w ogóle w Europie) za pośrednictwem podmiotów ulokowanych przykładowo w Holandii i Luksemburgu.

Analiza inwestycji bezpośrednich według kraju podmiotu dominującego w grupie kapitałowej, do której należy inwestor bezpośredni, ułatwia określanie siły rzeczywistych powiązań ekonomicznych pomiędzy krajami. Pomaga zidentyfikować otoczenie polityczno-prawne, z którego taka relacja może wynikać. W szczególności można dzięki niej poznać rzeczywiste uwarunkowania przepływu kapitału w ramach inwestycji bezpośrednich i określić, czy podstawą decyzji inwestycyjnych są zapisy w umowach dotyczących wzajemnych inwestycji, czy regulacje podatkowe.

Zidentyfikowanie kraju siedziby podmiotu dominującego w grupie kapitałowej, do której należy inwestor bezpośredni, nie jest łatwe, zwłaszcza w przypadku funduszy *private equity* oraz osób fizycznych. Ustalenie rezydencji osób fizycznych jest często niemożliwe ze względu na ochronę prawną i tajemnicę bankową. Ślad zwykle urywa się w krajach określanych jako raje podatkowe, gdzie banki i pośrednicy finansowi pilnie strzegą tożsamości swoich klientów. Skutkiem tych regulacji i związanych z nimi ograniczeń jest wciąż stosunkowo duży udział inwestorów bezpośrednich, w przypadku których podmioty dominujące w grupie kapitałowej pozostają niesklasyfikowane. Obecnie nie ma narzędzi prawnych, które mogłyby poprawić tę sytuację. Międzynarodowe standardy identyfikacji państwa rezydencji podmiotu dominującego są mało precyzyjne, a prace nad uzgodnieniem zaleceń w tym obszarze wciąż trwają.

Wyliczanie reinwestowanych zysków

W ostatnich kilkunastu latach reinwestowane zyski stanowiły blisko połowę dochodów z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce. Zyski te są wypracowanym przez podmiot sprawozdawczy dochodem z instrumentów udziałowych (lub jego częścią), niewypłaconym inwestorowi bezpośredniemu w formie dywidendy, lecz pozostawionym

w podmiocie, który ten dochód wygenerował. W przypadku inwestora bezpośredniego ten dochód jest klasyfikowany jako dochód z instrumentów o charakterze udziałowym.

Dochód z instrumentów udziałowych jest definiowany jako zysk lub strata z działalności bieżącej. Kwoty tego zysku są podawane w rocznych formularzach sprawozdawczych przez podmioty objęte obowiązkiem sprawozdawczym.

Zysk lub strata z działalności bieżącej nie są kategoriami rachunkowymi, lecz wyliczanymi na potrzeby statystyk inwestycji bezpośrednich. Rachunki zysków i strat (sprawozdania z całkowitych dochodów) prezentowane w sprawozdaniach finansowych podmiotów sprawozdawczych nie zawierają pozycji (linii) bezpośrednio odpowiadających definicji zysku lub straty z działalności bieżącej. Ich wartość jest wyliczana na bazie danych finansowych w następujący sposób:

$$\begin{aligned} & \text{Zysk/strata z działalności bieżącej} \\ & = \\ & \quad \text{Wynik operacyjny*} \\ & \quad + \\ & \quad \text{Przychody finansowe (zadeklarowane dywidendy, naliczone odsetki)} \\ & \quad - \\ & \quad \text{Koszty finansowe (naliczone odsetki)} \\ & \quad + \\ & \quad \text{Niewypłacony zysk podmiotów bezpośredniego inwestowania (krajowych} \\ & \quad \quad \text{i zagranicznych)} \\ & \quad - \\ & \quad \text{Straty podmiotów bezpośredniego inwestowania (krajowych i zagranicznych)} \\ & \quad - \\ & \quad \text{Podatki dochodowe} \end{aligned}$$

*Wynik operacyjny będący elementem powyższej formuły powinien być wyliczany w sposób przyjęty w rachunkach narodowych, tj. z wyłączeniem wyniku aktualizacji wyceny, jednorazowych odpisów z tytułu utraty wartości aktywów, zysków i strat nadzwyczajnych oraz wyniku jednorazowej sprzedaży znacznych aktywów podmiotu.

Zysk lub strata z działalności bieżącej są wyliczane wyłącznie w relacji podmiot sprawozdawczy – inwestor bezpośredni / podmiot bezpośredniego inwestowania. Zysk lub strata z działalności bieżącej są korygowane o zakończone wydatki badawczo-rozwojowe i związane z nimi koszty amortyzacji. Zysk lub stratę korygują również dochody z nieruchomości mieszkaniowych i komercyjnych w posiadaniu (kontrolowane przez) nierezydentów zlokalizowane w Polsce oraz dochody z tytułu wynajmu nieruchomości posiadanych przez polskich nierezydentów zlokalizowane za granicą.

Słownik pojęć

Akcje i inne formy udziałów kapitałowych (ang. *equity*) są to wydzielone fundusze oddziałów, udziały w podmiotach zależnych i stowarzyszonych (z wyłączeniem akcji uprzywilejowanych o charakterystyce instrumentów dłużnych) oraz inne formy zaangażowania o charakterze udziałowym.

Dłużne instrumenty finansowe (ang. *debt instruments*) są to wszystkie formy inwestowania inne niż nabycie udziałów lub akcji albo reinwestowanie zysków związanych z tymi udziałami, akcjami lub innym zaangażowaniem o charakterze udziałowym. Do dłużnych instrumentów finansowych zalicza się m.in. kredyty i pożyczki, dłużne papiery wartościowe, kredyty handlowe oraz pozostałe nierozliczone płatności między podmiotami powiązanymi relacją inwestycji bezpośrednich.

Dochody z inwestycji bezpośrednich (ang. *direct investment income*) są to dochody z zaangażowanego w te inwestycje kapitału, czyli dochody z akcji i innych form udziałów kapitałowych oraz dochody z instrumentów dłużnych. Dochód jest naliczany zgodnie z zasadą memoriałową, czyli niezależnie od terminu płatności. Dochody z instrumentów dłużnych wyemitowanych i posiadanych przez podmioty pośrednictwa finansowego nie są uwzględniane w dochodach z inwestycji bezpośrednich, a instrumenty te nie są zaliczane do omawianych inwestycji.

Fuzje i przejęcia (ang. *mergers and acquisitions – M&A*) są to transakcje, w wyniku których dochodzi do połączenia działających wcześniej niezależnych firm i utworzenia nowej firmy, przejęcia podmiotu przez inny podmiot, nadal funkcjonujący na rynku, lub przejęcia udziałów innej firmy oraz utrzymywania nad nią kontroli, przy jednoczesnym zachowaniu odrębności organizacyjnej. W statystyce inwestycji bezpośrednich fuzje i przejęcia są definiowane jako transakcje, których przedmiotem są istniejące udziały (niepochodzące z nowej emisji), jeśli w ich wyniku nabywca kontroluje co najmniej 10% głosów w organie stanowiącym innego podmiotu.

Grupa podmiotów powiązanych kapitałowo (ang. *enterprise group*) jest to grupa tworzona przez podmiot dominujący oraz podmioty, w których jest on inwestorem bezpośrednim. Są one połączone relacją inwestycji bezpośrednich. W przypadku gdy podmiot dysponuje głosami w organie stanowiącym innego podmiotu za pośrednictwem podmiotu przez siebie kontrolowanego, przyjmuje się, że dysponuje on wszystkimi głosami podmiotu pośredniczącego. Do grupy podmiotów powiązanych kapitałowo mogą należeć zarówno nierezydenci, jak i rezydenci. Grupa podmiotów powiązanych kapitałowo nie musi być tożsama z grupą kapitałową zdefiniowaną w standardach rachunkowości.

Inne podmioty w grupie (ang. *fellow enterprises*) są to co najmniej dwa podmioty, które znajdują się w tej samej grupie podmiotów powiązanych kapitałowo, ale nie są względem siebie podmiotami bezpośredniego inwestowania ani inwestorami bezpośrednimi (wzajemny udział głosów w organach stanowiących tych podmiotów, zarówno bezpośredni, jak i pośredni, o ile występuje, jest niższy niż 10%).

Inwestor bezpośredni (ang. *direct investor*) jest to podmiot, który bezpośrednio lub pośrednio, sam lub razem z kontrolowanymi przez siebie podmiotami ma co najmniej 10% głosów w organie stanowiącym innego podmiotu.

Inwestycje bezpośrednie za granicą (ang. *outward direct investment*) są to inwestycje inwestorów bezpośrednich będących rezydentami w podmioty bezpośredniego inwestowania – nie-rezydentów. Dotyczy to sytuacji, kiedy rezydenci (inwestorzy bezpośredni) wywierają wpływ na nie-rezydentów (podmioty bezpośredniego inwestowania) lub sprawują nad nimi kontrolę.

Podmiot bezpośredniego inwestowania (ang. *direct investment entity*) jest to podmiot, w którego organie stanowiącym inwestor bezpośredni bezpośrednio lub pośrednio, sam lub razem z innymi kontrolowanymi przez siebie podmiotami ma co najmniej 10% głosów. Podmiotem bezpośredniego inwestowania jest także podmiot kontrolowany przez inny podmiot bezpośredniego inwestowania.

Podmiot dominujący w grupie podmiotów powiązanych kapitałowo (ang. *ultimate controlling parent*) jest to podmiot wpływający na inne podmioty, w szczególności podmiot, który sprawuje nad nimi kontrolę.

Podmioty specjalnego przeznaczenia (ang. *special purpose entities – SPE*) w statystyce związanej z bilansem płatniczym i międzynarodową pozycją inwestycyjną są to podmioty tworzone w celu prowadzenia działalności finansowej na rzecz pozostałych przedsiębiorstw z grupy kapitałowej. Bardzo często nie zatrudniają pracowników ani nie prowadzą działalności operacyjnej na terenie kraju, w którym się znajdują. Najczęściej zajmują się działalnością holdingową oraz pozyskiwaniem kapitału w imieniu i na rzecz innych podmiotów z grupy kapitałowej. W przypadku tej pierwszej funkcji podmiot specjalnego przeznaczenia jest właścicielem innych podmiotów w grupie i transakcje, w których uczestniczy, dotyczą przede wszystkim udziałów w spółkach zależnych. Druga z wymienionych funkcji wiąże się z pozyskiwaniem kapitału z emisji papierów wartościowych, zaciąganiem kredytów oraz pozyskiwaniem kapitału z innych źródeł, a następnie przekazywaniem zdobytych w ten sposób środków innym spółkom z grupy. Składnikami bilansu takich podmiotów są prawie wyłącznie zagraniczne aktywa i pasywa.

Reinwestycje zysków / reinwestowane zyski (ang. *reinvestment of earnings / reinvested earnings*) są to zyski wypracowane w danym okresie sprawozdawczym przez podmioty bezpośredniego inwestowania, pomniejszone o zadeklarowane w tym okresie dywidendy. Ujemna kwota reinwestowanych zysków oznacza, że w danym okresie podmioty bezpośredniego inwestowania odnotowały straty lub że kwota zadeklarowanych dywidend przewyższyła zysk.

Sprawowanie kontroli (ang. *control*) należy rozumieć jako dysponowanie bezpośrednio i/lub pośrednio więcej niż 50% głosów w organie stanowiącym innego podmiotu.

Stany należności/zobowiązań z tytułu inwestycji bezpośrednich (ang. *direct investment positions*) jest to wartość inwestycji bezpośrednich na koniec danego okresu równa stanowi na początek, powiększonemu/pomniejszonemu o transakcje, różnice kursowe i wycenę.

Superdywidendy, dywidendy likwidacyjne (ang. *superdividends / liquidating dividends*) są to dywidendy powstałe w wyniku ponownego podziału zysku z poprzednich lat. Zgodnie z obecnymi standardami kwalifikuje się je jako odpływ kapitału, a nie jako dochody.

Transakcje podmiotów specjalnego przeznaczenia (ang. *transactions of special purpose entities*) polegają na tym, że w danym okresie sprawozdawczym notuje się napływ zagranicznych środków powiększających kapitał udziałowy podmiotów specjalnego przeznaczenia, które następnie przekazują te środki zagranicznym oddziałom lub spółkom zależnym poza granicami danego kraju. W wyniku transakcji podmiotów specjalnego przeznaczenia dokonuje się symetrycznych wpisów, zarówno w zagranicznych inwestycjach bezpośrednich w kraju, jak i w inwestycjach bezpośrednich za granicą. Napływ kapitału z tytułu transakcji podmiotów specjalnego przeznaczenia nie ma istotnego wpływu na krajową produkcję i zatrudnienie.

Transakcje z tytułu inwestycji bezpośrednich (ang. *direct investment's flows*) są to przepływy finansowe pomiędzy podmiotami z grupy podmiotów powiązanych kapitałowo w danym okresie.

Wywieranie wpływu (ang. *influence*) należy rozumieć jako dysponowanie bezpośrednio i/lub pośrednio co najmniej 10% głosów w organie stanowiącym innego podmiotu.

Zagraniczne inwestycje bezpośrednie (ang. *inward direct investment*) są to inwestycje inwestorów bezpośrednich, będących nierezydentami, w podmioty bezpośredniego inwestowania – rezydentów. Dotyczy to sytuacji, kiedy nierezydenci (inwestorzy bezpośredni) wywierają wpływ na rezydentów (podmioty bezpośredniego inwestowania) lub sprawują nad nimi kontrolę.

Zysk (strata) z działalności bieżącej (ang. *current operating performance*) jest to zysk lub strata z działalności operacyjnej powiększona o należne odsetki, pomniejszona o naliczone odsetki, powiększona o niewypłacony zysk podmiotów bezpośredniego inwestowania oraz pomniejszona o straty tych podmiotów. Z zysku (straty) działalności bieżącej wyłączone są: wynik aktualizacji wyceny, jednorazowe odpisy z tytułu utraty wartości aktywów, zyski i straty nadzwyczajne oraz wynik z jednorazowej sprzedaży znacznych aktywów podmiotu.

Aneks statystyczny

Aneks statystyczny

W niniejszym aneksie zostały zaprezentowane wybrane dane z tabel dotyczących inwestycji bezpośrednich. Szczegółowe tabele (także w EUR oraz USD) są dostępne na stronie internetowej NBP.

Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce:

<https://nbp.pl/publikacje/cykliczne-materialy-analityczne-nbp/inwestycje-bezposrednie-zagraniczne/>

Polskie inwestycje bezpośrednie za granicą:

<https://nbp.pl/publikacje/cykliczne-materialy-analityczne-nbp/inwestycje-bezposrednie-polskie/>

Tabela 1. Transakcje z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w latach 2000–2024 (w mln zł)

Rok	Akcje i inne formy udziałów kapitałowych netto	Reinwestycje zysków netto	Instrumenty dłużne netto	Ogółem napływ kapitału netto (5 = 2 + 3 + 4)
1	2	3	4	5
2000	38 771,0	-1 739,0	4 018,0	41 050,0
2001	21 672,0	-4 259,0	5 427,9	22 840,9
2002	17 432,0	-4 991,0	4 002,0	16 443,0
2003	17 733,0	-328,0	-1 917,5	15 487,5
2004	25 978,5	22 620,0	-4 193,9	44 404,7
2005	9 569,8	10 937,0	6 034,6	26 541,3
2006	10 558,1	17 646,0	17 032,2	45 236,3
2007	16 154,1	25 610,0	13 141,5	54 905,7
2008	19 796,9	-2 301,0	12 096,9	29 592,8
2009	10 692,3	15 497,0	5 134,8	31 324,1
2010	1 612,8	22 448,0	14 523,8	38 584,6
2011	11 884,1	22 087,2	27 341,4	61 312,8
2012	-9 524,5	16 782,5	10 706,8	17 964,8
2013	-19 233,4	15 705,7	16 168,2	12 640,5
2014	18 289,0	27 042,2	6 416,4	51 747,5
2015	22 718,9	30 680,3	6 539,4	59 938,6
2016	8 966,7	39 021,5	16 817,9	64 806,2
2017	222,6	40 689,2	-391,9	40 520,0
2018	20 435,3	37 200,2	4 724,2	62 359,6
2019	16 427,6	45 465,9	-2 985,0	58 908,4
2020	21 059,2	45 317,8	-4 841,2	61 535,9
2021	27 531,1	73 211,0	17 669,8	118 411,9
2022	39 504,0	82 568,9	36 215,9	158 288,9
2023	61 532,1	71 416,2	-7 231,3	125 717,0
2024	24 357,1	56 446,4	-24 336,1	56 467,5

Dane z wyłączeniem podmiotów specjalnego przeznaczenia. Z uwagi na występujące zaokrąglenia suma wartości składowych może się różnić od wartości agregatu.

Ostatnia aktualizacja – wrzesień 2025 roku.

Tabela 2. Stan zobowiązań z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce na koniec roku w latach 2000–2024 (w mln zł)

Rok	Akcje i inne formy udziałów kapitałowych netto	Instrumenty dłużne netto	Ogółem netto (4 = 2 + 3)
1	2	3	4
2000	105 043,0	33 657,6	138 700,6
2001	123 619,0	37 405,6	161 024,6
2002	138 155,0	43 402,6	181 557,6
2003	156 789,0	53 106,4	209 895,4
2004	206 089,5	45 409,4	251 499,0
2005	232 454,3	49 144,2	281 598,5
2006	269 723,2	67 288,9	337 012,1
2007	323 225,0	77 016,1	400 241,1
2008	340 238,2	99 344,2	439 582,4
2009	373 166,4	103 971,0	477 137,5
2010	441 739,2	114 332,4	556 071,7
2011	483 531,1	136 511,6	620 042,7
2012	520 659,6	141 495,1	662 154,7
2013	559 958,4	156 683,4	716 641,8
2014	586 339,7	174 298,4	760 638,1
2015	557 163,5	182 255,0	739 418,5
2016	597 539,1	206 170,5	803 709,6
2017	648 340,7	197 826,7	846 167,5
2018	672 890,1	211 758,2	884 648,3
2019	732 899,1	209 668,8	942 567,9
2020	764 639,0	223 821,8	988 460,8
2021	894 861,1	243 244,0	1 138 105,1
2022	947 265,7	289 309,9	1 236 575,6
2023	1 112 240,4	267 344,9	1 379 585,3
2024	1 163 136,4	236 412,4	1 399 548,8

Dane z wyłączeniem podmiotów specjalnego przeznaczenia. Z uwagi na występujące zaokrąglenia suma wartości składowych może się różnić od wartości agregatu.

Ostatnia aktualizacja – wrzesień 2025 roku.

Tabela 3. Dekompozycja zmiany stanu zobowiązań z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w 2024 roku na spółki giełdowe i pozostałe podmioty (w mln zł)

Dekompozycja	Spółki giełdowe netto	Pozostałe podmioty netto	Ogółem netto (4 = 2 + 3)
1	2	3	4
Stan na początek okresu	177 372,2	1 202 213,1	1 379 585,3
Transakcje (bez reinwestowanych zysków)	-8 113,4	8 134,5	21,1
Reinwestowane zyski	4 590,6	51 855,8	56 446,4
Zmiany wyceny, różnice kursowe i reklasyfikacje	-6 885,3	-29 618,7	-36 504,0
Stan na koniec okresu	166 964,1	1 232 584,7	1 399 548,8

Dane z wyłączeniem podmiotów specjalnego przeznaczenia. Z uwagi na występujące zaokrąglenia suma wartości składowych może się różnić od wartości agregatu.

Ostatnia aktualizacja – wrzesień 2025 roku.

Tabela 4. Stan zobowiązań z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce na koniec 2024 roku w podziale geograficznym według kraju siedziby podmiotu dominującego i kraju siedziby inwestora bezpośredniego (w mln zł)

Opis	Kod DSD	Według kraju siedziby podmiotu dominującego	% ogółem	Według kraju siedziby inwestora bezpośredniego	% ogółem
1	2	3	4	5	6
Niemcy	DE	265 444,4	19,0	235 179,0	16,8
Stany Zjednoczone	US	120 961,3	8,6	19 720,2	1,4
Francja	FR	114 096,6	8,2	101 085,6	7,2
Holandia	NL	108 294,5	7,7	251 652,5	18,0
Wielka Brytania	GB	93 235,1	6,7	78 253,2	5,6
Hiszpania	ES	71 515,3	5,1	72 331,2	5,2
Polska	PL	60 352,7	4,3	0,0	0,0
Austria	AT	37 015,4	2,6	49 750,1	3,6
Japonia	JP	36 843,2	2,6	6 602,5	0,5
Korea Południowa	KR	33 828,7	2,4	27 423,0	2,0
Szwajcaria	CH	32 750,7	2,3	32 956,0	2,4
Włochy	IT	32 443,1	2,3	32 688,3	2,3
Szwecja	SE	31 252,5	2,2	30 766,6	2,2
Dania	DK	28 815,7	2,1	31 394,9	2,2
Portugalia	PT	20 285,5	1,4	11 892,5	0,8
Belgia	BE	19 637,4	1,4	47 079,5	3,4
Republika Czeska	CZ	13 480,9	1,0	23 651,9	1,7
Finlandia	FI	11 405,5	0,8	7 776,6	0,6
Kanada	CA	10 673,2	0,8	2 812,8	0,2
Luksemburg	LU	8 832,5	0,6	180 457,5	12,9
Cypr	CY	0,0	0,0	44 271,2	3,2
Malta	MT	0,0	0,0	16 861,2	1,2
Kraj nieznan	W09	146 059,7	10,4	0,0	0,0
Pozostałe kraje	-	102 324,4	7,3	94 942,5	6,8
Wszystkie kraje	W0	1 399 548,3	100,0	1 399 548,8	100,0

Dane z wyłączeniem podmiotów specjalnego przeznaczenia. Z uwagi na występujące zaokrąglenia suma wartości składowych może się różnić od wartości agregatu.
Ostatnia aktualizacja – wrzesień 2025 roku.

Tabela 5. Stan zobowiązań z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce na koniec 2024 roku w podziale na regiony zgodnie z klasyfikacją NUTS 2 (w mln zł)

Regiony NUTS 2	Stan zobowiązań w Polsce na koniec 2023 roku netto	Zmiana w 2024 roku netto	Stan zobowiązań w Polsce na koniec 2024 roku netto (4 = 2 + 3)
1	2	3	4
Dolnośląskie	100 989,3	2 945,0	103 934,3
Kujawsko-pomorskie	18 151,6	218,1	18 369,7
Lubelskie	8 835,0	532,4	9 367,4
Lubuskie	16 431,9	404,7	16 836,6
Mazowiecki regionalny	18 364,7	639,2	19 003,9
Małopolskie	48 331,7	640,6	48 972,3
Opolskie	16 177,6	955,1	17 132,7
Podkarpackie	24 480,3	2 672,8	27 153,1
Podlaskie	4 822,5	293,8	5 116,3
Pomorskie	59 139,2	4 409,3	63 548,5
Warmińsko-mazurskie	4 567,1	-592,4	3 974,7
Warszawski stołeczny	727 607,8	17 795,7	745 403,5
Wielkopolskie	139 082,7	-48,7	139 034,0
Zachodniopomorskie	23 862,8	380,1	24 242,9
Łódzkie	35 889,0	1 666,3	37 555,3
Śląskie	122 917,7	-13 010,1	109 907,6
Świętokrzyskie	9 934,4	62,7	9 997,1
Ogółem	1 379 585,3	19 963,5	1 399 548,8

Dane z wyłączeniem podmiotów specjalnego przeznaczenia. Z uwagi na występujące zaokrąglenia suma wartości składowych może się różnić od wartości agregatu.

Ostatnia aktualizacja – wrzesień 2025 roku.

Tabela 6. Dochody z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w latach 2000–2024
(w mln zł)

Rok	Dywidendy netto	Reinwestowane zyski netto	Dochody od wierzytelności (odsetki) netto	Ogółem dochody netto (5 = 2 + 3 + 4)
1	2	3	4	5
2000	2 447,0	-1 738,0	2 128,1	2 837,1
2001	4 003,0	-4 258,0	2 906,7	2 651,7
2002	5 571,0	-4 992,0	2 364,8	2 943,8
2003	6 309,0	-328,0	1 953,3	7 934,3
2004	9 837,0	22 619,0	2 140,5	34 596,5
2005	16 790,0	10 937,0	2 107,3	29 834,3
2006	20 078,0	17 645,0	2 772,5	40 495,5
2007	22 432,0	25 609,0	3 481,3	51 522,3
2008	28 095,0	-2 302,0	4 267,2	30 060,2
2009	23 356,0	15 499,0	4 425,2	43 280,2
2010	23 829,0	22 448,0	4 687,8	50 964,8
2011	27 687,2	22 087,2	5 924,6	55 699,1
2012	29 811,5	16 782,5	6 958,5	53 552,5
2013	36 889,9	15 705,7	7 803,4	60 399,0
2014	30 256,8	27 042,2	8 595,7	65 894,7
2015	30 885,3	30 680,3	8 270,1	69 835,7
2016	36 434,4	39 021,5	9 281,3	84 737,2
2017	33 900,4	40 689,2	9 306,1	83 895,7
2018	41 533,1	37 200,2	9 391,8	88 125,1
2019	38 819,2	45 465,9	8 417,0	92 702,1
2020	34 682,1	45 317,8	7 979,8	87 979,7
2021	41 175,8	73 211,0	8 178,8	122 565,6
2022	45 638,3	82 568,9	11 521,3	139 728,5
2023	53 255,5	71 416,2	15 933,4	140 605,1
2024	63 575,3	56 446,4	15 168,7	135 190,5

Dane z wyłączeniem podmiotów specjalnego przeznaczenia. Z uwagi na występujące zaokrąglenia suma wartości składowych może się różnić od wartości agregatu.

Ostatnia aktualizacja – wrzesień 2025 roku.

Tabela 7. Dochody z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w 2024 roku w podziale geograficznym według kraju siedziby podmiotu dominującego i kraju siedziby inwestora bezpośredniego (w mln zł)

Opis	Kod DSD	Według kraju siedziby podmiotu dominującego netto	% ogółem	Według kraju siedziby inwestora netto	% ogółem
1	2	3	4	5	6
Niemcy	DE	24 618,8	18,2	22 131,2	16,4
Stany Zjednoczone	US	12 272,8	9,1	2 441,1	1,8
Holandia	NL	11 126,8	8,2	32 664,7	24,2
Francja	FR	13 043,4	9,6	15 142,9	11,2
Wielka Brytania	GB	4 413,0	3,3	9 043,8	6,7
Portugalia	PT	6 198,1	4,6	690,8	0,5
Hiszpania	ES	6 558,5	4,9	6 243,0	4,6
Włochy	IT	3 227,2	2,4	3 619,2	2,7
Szwajcaria	CH	3 274,7	2,4	4 971,9	3,7
Szwecja	SE	2 136,1	1,6	2 897,2	2,1
Japonia	JP	1 667,0	1,2	334,9	0,2
Polska	PL	3 915,1	2,9	0,0	0,0
Austria	AT	2 405,8	1,8	2 620,9	1,9
Dania	DK	2 329,5	1,7	2 806,0	2,1
Finlandia	FI	1 366,7	1,0	833,3	0,6
Belgia	BE	3 386,6	2,5	4 027,8	3,0
Luksemburg	LU	-863,1	-0,6	12 454,8	9,2
Kraj nieznany	W09	24 149,9	17,9	0,0	0,0
Pozostałe kraje	-	9 963,6	7,4	12 267,0	9,1
Wszystkie kraje	W0	135 190,5	100,0	135 190,5	100,0

Dane z wyłączeniem podmiotów specjalnego przeznaczenia. Z uwagi na występujące zaokrąglenia suma wartości składowych może się różnić od wartości agregatu.

Ostatnia aktualizacja – wrzesień 2025 roku.

Tabela 8. Wskaźnik dochodowości w podziale na rodzaje działalności gospodarczej podmiotów bezpośredniego inwestowania w Polsce w latach 2012–2024 (w %)

Opis	Kod DSD	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Ogółem	FDI_T	9,4	9,4	9,3	9,1	11,3	10,3	10,1	10,4	9,6	12,5	12,6	11,3	9,9
w tym:														
Przetwórstwo przemysłowe	C	10,9	10,8	12,8	13,0	13,2	12,8	12,1	12,0	9,9	15,2	14,1	11,2	9,4
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli	G	10,0	10,3	11,1	10,3	12,1	13,3	14,5	14,1	13,1	19,3	17,8	16,0	14,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	K	8,3	5,6	6,5	5,8	7,6	6,4	6,7	8,2	5,9	5,8	7,1	14,0	10,4
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	L	4,7	7,4	6,1	6,4	11,3	5,2	8,3	7,1	6,3	5,7	4,9	3,0	2,8

Dane z wyłączeniem podmiotów specjalnego przeznaczenia.

Ostatnia aktualizacja – wrzesień 2025 roku.

Tabela 9. Transakcje z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą w latach 2000–2024
(w mln zł)

Rok	Akcje i inne formy udziałów kapitałowych netto	Reinwestycje zysków netto	Instrumenty dłużne netto	Ogółem odpływ kapitału netto (5 = 2 + 3 + 4)
1	2	3	4	5
2000	488,0	-52,0	-362,0	74,0
2001	-196,0	37,0	-704,1	-863,1
2002	1 115,0	-297,0	-263,0	555,0
2003	404,0	-44,0	-1 528,5	-1 168,5
2004	822,5	83,0	-298,9	606,7
2005	4 069,8	182,0	105,6	4 357,3
2006	11 702,1	1 806,0	-1 537,8	11 970,3
2007	5 995,1	-229,0	-1 115,5	4 650,7
2008	2 858,9	576,0	1 042,9	4 477,8
2009	10 046,3	-4 304,0	-106,2	5 636,1
2010	2 504,8	921,0	15 109,8	18 535,6
2011	17 910,7	8 118,6	464,8	26 494,1
2012	-1 281,1	-1 332,5	43,3	-2 570,2
2013	4 083,7	-572,5	-4 785,2	-1 273,9
2014	16 906,8	1 719,9	-9 948,2	8 678,4
2015	16 648,2	175,3	2 339,8	19 163,3
2016	32 983,0	755,6	12 197,9	45 936,5
2017	1 030,3	3 277,3	4 176,3	8 483,9
2018	-1 751,4	4 981,1	3,5	3 233,2
2019	-7 809,4	5 757,1	9 342,3	7 290,0
2020	-238,5	1 564,6	2 109,3	3 435,4
2021	1 067,4	12 295,9	-871,0	12 492,3
2022	5 075,5	25 162,0	-1 528,6	28 709,0
2023	14 067,4	5 830,9	6 394,8	26 293,0
2024	-231,2	6 149,4	8 810,4	14 728,6

Dane z wyłączeniem podmiotów specjalnego przeznaczenia. Z uwagi na występujące zaokrąglenia suma wartości składowych może się różnić od wartości agregatu.

Ostatnia aktualizacja – wrzesień 2025 roku.

Tabela 10. Stan należności z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą na koniec roku w latach 2000–2024 (w mln zł)

Rok	Akcje i inne formy udziałów kapitałowych netto	Instrumenty dłużne netto	Ogółem netto (4 = 2 + 3)
1	2	3	4
2000	3 605,0	-2 495,4	1 109,6
2001	3 982,0	-2 768,4	1 213,6
2002	4 852,0	-3 195,4	1 656,6
2003	6 060,0	-4 629,6	1 430,4
2004	5 905,5	-3 817,6	2 088,0
2005	9 324,3	-3 530,8	5 793,5
2006	17 269,2	-4 457,1	12 812,1
2007	21 925,0	-4 199,9	17 725,1
2008	28 387,2	-4 085,8	24 301,4
2009	36 753,4	-3 964,0	32 789,5
2010	43 566,2	5 064,4	48 630,7
2011	90 021,4	8 810,5	98 831,9
2012	88 939,4	8 835,9	97 775,3
2013	94 590,2	-983,3	93 606,8
2014	100 691,0	-4 128,5	96 562,6
2015	109 444,9	-1 374,7	108 070,2
2016	105 384,8	11 955,8	117 340,6
2017	93 727,7	8 742,0	102 469,7
2018	84 250,3	9 304,1	93 554,5
2019	77 294,5	18 216,0	95 510,5
2020	77 653,8	22 491,8	100 145,6
2021	89 361,3	23 549,2	112 910,6
2022	111 445,0	30 623,4	142 068,4
2023	121 188,7	36 629,5	157 818,1
2024	119 275,5	45 686,7	164 962,1

Dane z wyłączeniem podmiotów specjalnego przeznaczenia. Z uwagi na występujące zaokrąglenia suma wartości składowych może się różnić od wartości agregatu.

Ostatnia aktualizacja – wrzesień 2025 roku.

Tabela 11. Dochody z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą w latach 2000–2024
(w mln zł)

Rok	Dywidendy netto	Reinwestowane zyski netto	Dochody od wierzytelności (odsetki) netto	Ogółem dochody netto (5 = 2 + 3 + 4)
1	2	3	4	5
2000	76,0	-52,0	-157,9	-133,9
2001	74,0	37,0	-228,3	-117,3
2002	70,0	-297,0	-187,2	-414,2
2003	57,0	-44,0	-165,7	-152,7
2004	131,0	83,0	-183,5	30,5
2005	139,0	180,0	-182,7	136,3
2006	188,0	1 804,0	-233,5	1 758,5
2007	404,0	-228,0	-290,7	-114,7
2008	1 426,0	576,0	-339,8	1 662,2
2009	1 056,0	-4 305,0	-313,8	-3 562,8
2010	1 074,0	921,0	-402,2	1 592,8
2011	1 077,6	8 118,6	-191,2	9 005,0
2012	1 609,8	-1 332,5	-359,2	-81,9
2013	1 943,4	-572,5	42,4	1 413,3
2014	3 373,1	1 719,9	97,5	5 190,5
2015	2 712,9	175,3	397,1	3 285,3
2016	2 902,8	755,6	544,0	4 202,5
2017	4 309,1	3 277,3	1 289,8	8 876,3
2018	2 590,3	4 981,1	595,5	8 166,9
2019	2 733,5	5 757,1	632,4	9 123,1
2020	2 663,8	1 564,6	973,2	5 201,5
2021	2 500,4	12 295,9	928,7	15 725,0
2022	3 396,2	25 162,0	1 019,1	29 577,4
2023	3 946,2	5 830,9	1 225,2	11 002,3
2024	3 751,1	6 149,4	1 529,7	11 430,2

Dane z wyłączeniem podmiotów specjalnego przeznaczenia. Z uwagi na występujące zaokrąglenia suma wartości składowych może się różnić od wartości agregatu.

Ostatnia aktualizacja – wrzesień 2025 roku.

Spis wykresów

Wykres 1. Transakcje z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w latach 2000–2024	13
Wykres 2. Relacja salda transakcji z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce do PKB w cenach bieżących w latach 2000–2024	13
Wykres 3. Transakcje z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w 2024 roku w podziale geograficznym	14
Wykres 4. Transakcje z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w 2024 roku w podziale na rodzaje działalności gospodarczej	15
Wykres 5. Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce z wyszczególnieniem fuzji i przejęć w latach 2011–2024	16
Wykres 6. Stan zobowiązań z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w latach 2000–2024	20
Wykres 7. Struktura zmian stanu zobowiązań z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w 2024 roku w spółkach giełdowych i pozostałych podmiotach	21
Wykres 8. Stan zobowiązań z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce na koniec 2024 roku według kraju pochodzenia inwestora zagranicznego	21
Wykres 9. Stan zobowiązań z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce według kraju siedziby inwestora bezpośredniego i kraju siedziby podmiotu dominującego (UIC) na koniec 2024 roku	22
Wykres 10. Struktura stanu zobowiązań z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich według branż na koniec 2024 roku	23
Wykres 11. Stan zobowiązań netto z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w poszczególnych regionach według NUTS 2 na koniec 2024 roku	23
Wykres 12. Dochody z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w latach 2000–2024	25
Wykres 13. Udział dochodów ogółem z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w PKB w cenach bieżących w latach 2000–2024	25
Wykres 14. Dochody z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w 2024 roku według kraju inwestora bezpośredniego	26
Wykres 15. Dochody z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce według siedziby inwestora bezpośredniego i siedziby podmiotu dominującego (UIC) w 2024 roku	26
Wykres 16. Dochody z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w 2024 roku w podziale na rodzaje działalności gospodarczej	27
Wykres 17. Wskaźniki dochodowości w wybranych rodzajach działalności gospodarczej podmiotów bezpośredniego inwestowania w Polsce w latach 2012–2024	28

Wykres 18. Transakcje związane z polskimi inwestycjami bezpośrednimi za granicą w latach 2000–2024	30
Wykres 19. Struktura geograficzna transakcji związanych z polskimi inwestycjami bezpośrednimi za granicą w 2024 roku	31
Wykres 20. Struktura branżowa transakcji związanych z polskimi inwestycjami bezpośrednimi za granicą w 2024 roku (sekcje PKD)	32
Wykres 21. Stany należności z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą w latach 2000–2024	33
Wykres 22. Struktura geograficzna należności z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą w 2024 roku	34
Wykres 23. Kraj podmiotu bezpośredniego inwestowania i kraj docelowej inwestycji według stanów należności inwestorów kontrolowanych przez rezydentów na koniec 2024 roku	34
Wykres 24. Struktura branżowa należności z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą w 2024 roku	35
Wykres 25. Dochody z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą w latach 2000–2024	36
Wykres 26. Udział dochodów ogółem z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą w PKB w cenach bieżących w latach 2000–2024	37
Wykres 27. Dochody z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą w 2024 roku w podziale geograficznym	37
Wykres 28. Dochody z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą w 2024 roku według rodzaju działalności gospodarczej	38
Wykres R1.1. Globalne napływy bezpośrednich inwestycji zagranicznych w latach 2019–2024	17
Wykres R1.2. Globalne odpływy bezpośrednich inwestycji zagranicznych w latach 2019–2024	18

Spis tabel

Tabela 1. Transakcje z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w latach 2000–2024 (w mln zł)	50
Tabela 2. Stan zobowiązań z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce na koniec roku w latach 2000–2024 (w mln zł)	51
Tabela 3. Dekompozycja zmiany stanu zobowiązań z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w 2024 roku na spółki giełdowe i pozostałe podmioty (w mln zł)	51
Tabela 4. Stan zobowiązań z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce na koniec 2024 roku w podziale geograficznym według kraju siedziby podmiotu dominującego i kraju siedziby inwestora bezpośredniego (w mln zł)	52
Tabela 5. Stan zobowiązań z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce na koniec 2024 roku w podziale na regiony zgodnie z klasyfikacją NUTS 2 (w mln zł)	53
Tabela 6. Dochody z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w latach 2000–2024 (w mln zł)	54
Tabela 7. Dochody z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce w 2024 roku w podziale geograficznym według kraju siedziby podmiotu dominującego i kraju siedziby inwestora bezpośredniego (w mln zł)	55
Tabela 8. Wskaźnik dochodowości w podziale na rodzaje działalności gospodarczej podmiotów bezpośredniego inwestowania w Polsce w latach 2012–2024 (w %)	56
Tabela 9. Transakcje z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą w latach 2000–2024 (w mln zł)	57
Tabela 10. Stan należności z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą na koniec roku w latach 2000–2024 (w mln zł)	58
Tabela 11. Dochody z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich za granicą w latach 2000–2024 (w mln zł)	59

nbp.pl

